

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Finanční hospodaření města Vejprty
Financial management of the town Vejprty

Martin Třeček

Plzeň 2013

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin TŘEČEK**
Osobní číslo: **K10B0229P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Finanční hospodaření města Vejprty**
Zadávající katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Zásady pro vypracování:

1. Definujte územní samosprávu a její roli v rámci veřejného sektoru.
2. Aplikujte teoretické poznatky na konkrétní město.
3. Analyzujte finanční hospodaření konkrétního města ve vybraných letech.
4. Zhodnoťte sledovaná období hospodaření.
5. Shrňte zjištěné závěry.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek.** *Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5
- **PEKOVÁ, Jitka.** *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR.* Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1
- *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů*
- *Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů*

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jitka Singerová**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **30. října 2012**
Termín odevzdání bakalářské práce: **3. května 2013**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 30. října 2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Finanční hospodaření města Vejprty“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii

V Plzni, dne

.....

podpis autora

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval své vedoucí práce, paní Ing. Jitce Singerové, za její odbornou pomoc a cenné rady poskytované při zpracování práce.

Zároveň bych chtěl poděkovat vedoucí ekonomického odboru Městského úřadu Vejprty, paní Ing. Elišce Vlasákové, za její vstřícný přístup a poskytnuté informace, díky nimž jsem mohl zpracovat praktickou část.

V neposlední řadě patří velké poděkování mé rodině a přátelům za trpělivost a podporu, kterou mi věnovali nejen při psaní této práce, ale i během celého studia.

Obsah

Úvod.....	6
1. Postavení územní samosprávy v České republice a její funkce.....	7
1.1 Obec jako základní článek územní samosprávy	10
2. Finance a rozpočet obce.....	15
2.1 Rozpočet	15
2.2 Příjmy.....	18
2.2.1 Daňové příjmy	19
2.2.2 Nedaňové příjmy.....	23
2.2.3 Kapitálové příjmy	24
2.2.4 Přijaté dotace.....	24
2.3 Výdaje.....	25
2.3.1 Běžné výdaje.....	26
2.3.1 Kapitálové výdaje	27
2.4 Financování.....	27
3. Město Vejprty	28
4. Analýza finančního hospodaření města Vejprty	33
4.1 Příjmy města	33
4.1.1 Daňové příjmy	35
4.1.2 Nedaňové příjmy.....	41
4.1.3 Kapitálové příjmy	43
4.1.4 Přijaté dotace.....	45
4.2 Výdaje města.....	48
4.2.1 Běžné výdaje.....	50
4.2.2 Kapitálové výdaje	52
4.3 Financování.....	54
4.4 Zadluženost.....	56
4.5 Shrnutí a výhled na další rozpočtové období.....	58
5. Závěr	62
6. Seznam tabulek a obrázků	64
7. Seznam použitých zkratk	66
8. Seznam použité literatury	67
9. Seznam příloh	68

Úvod

Způsob hospodaření města se svým majetkem a svými peněžními zdroji se dotýká všech občanů. Pod pojmem občané je možné představit si nejen obyvatele, kteří žijí na území konkrétního města, ale i obyvatele, kteří na území obce sice nebydlí, ale také využívají služeb a statků poskytovaných městem.

Důvodem pro vybrání tématu bakalářské práce „Finanční hospodaření města Vejprty“ byl zájem o seznámení se s tím, jak se město stará o své občany a jak nakládá s prostředky, které si získá svou vlastní činností či z veřejných zdrojů, které plynou i od poplatníků daní.

Cílem práce je analýza hospodaření města Vejprty v letech 2009 – 2012, zhodnocení hospodaření na základě zjištěných skutečností, odhalení silných a slabých stránek a případná doporučení a výhled do budoucna.

Práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část je vypracována na základě poznatků získaných z odborné literatury a příslušných zákonů. V první kapitole teoretické části je definována územní samospráva, její postavení ve veřejném sektoru a funkce. Dále je charakterizována obec jako základní článek územní samosprávy a její organizace. Druhá kapitola je zaměřena na přiblížení rozpočtu jako základního finančního nástroje hospodaření a jeho struktury, tzn. příjmové a výdajové části a části financování.

Praktická část navazuje na část teoretickou. V úvodu je přiblíženo město Vejprty, na jehož hospodaření se praktická část vztahuje. Dále následuje analýza finančního hospodaření. Jsou analyzovány celkové příjmy a výdaje a následně jejich podrobnější členění na třídy dle rozpočtové skladby. V neposlední řadě jsou zkoumána salda rozpočtu a zadluženost. V poslední části práce je stručně shrnuta analýza, která je doplněna o výhled na další rozpočtové období.

V závěru práce jsou případné návrhy na zlepšení a komentáře k hospodaření města

1. Postavení územní samosprávy v České republice a její funkce

Veřejná správa se dělí na dvě různé části. Jsou to část státní správy a část samosprávy. Tato práce bude zaměřena pouze na část samosprávy.

„Územní samospráva je chápána v teorii fiskálního federalismu jako forma veřejné vlády a veřejné správy – tzn. samostatné spravování věcí veřejných na území menším, než je stát, na základě zákonem stanovené působnosti a ekonomických podmínek. Stát uznává schopnost územní samosprávy spravovat na svém území věci veřejné a předává jí část veřejné správy jako nestátnímu subjektu.“ (Peková a kol., 2008, s. 17)

Vznik a vývoj územní samosprávy má bohatou historii a je spjat s vývojem a úlohou státu. Lidstvo bylo vedeno mnoha důvody ke sbližování, např. potřebou komunikace nebo vlivem kulturních a jazykových faktorů, ale i vlivem ekonomických podmínek, jako jsou sídelní útvary na křižovatkách obchodních cest. Tím, že se lidstvo shlukovalo, vznikaly menší geograficky ohraničené útvary – dnešní města, obce. Obec byla a je základem společnosti a tvoří základní územní samosprávný celek, který pro své občany zabezpečuje některé statky a služby. Tento způsob vzniku územní samosprávy se označuje jako přirozený. Dalším způsobem vzniku územní samosprávy je způsob umělý. Uměle vytvořené samosprávy vznikaly z vůle státu jako vyšší stupně územní samosprávy na regionální úrovni a nazývaly se regiony. Regiony zastřešují více měst a obcí v dané oblasti a spojují jejich společné zájmy na střední úrovni. Tvoří tedy mezistupeň mezi státem a obcemi. Region je tedy větší než obec a zároveň je menší než stát, ale podobně jako obce zabezpečují pro své občany některé statky a služby. Jejich rostoucí úloha započala až v 70. letech 20. století, kdy se posilovala role vyšších stupňů územní samosprávy a snižovaly se tak meziregionální rozdíly se snahou o stabilizaci ekonomiky. (Provazníková, 2009)

Pro každý stupeň územní samosprávy je typické, že představuje územní celek, který je geograficky ohraničený a žije na něm společenství občanů. Zajišťuje samosprávu veřejných záležitostí, které se týkají daného společenství občanů. (Peková, 2004)

Základní právní úprava územní samosprávy je zahrnuta v sedmé hlavě Ústavy České republiky a je zde vymezena jako dvoustupňový systém. Prvním stupněm je obec jako základní územní samosprávný celek a druhým stupněm je kraj jako vyšší územní samosprávný celek. Důležitou částí této hlavy je čl. 101 odst. 4, který udává, že stát

může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků pouze v případě, kdy je vyžadována ochrana zákona a pouze zákonem stanoveným způsobem. (Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, 2013)

K obnově samosprávy v České republice došlo v roce 1990 přijetím nové ústavy a zákona o obcích, tím bylo potvrzeno právo občanů na územní samosprávu. Základním územním samosprávným celkem se staly obce. Vyšší samosprávné celky byly zřízeny na základě zákona o vytvoření 14 krajů, ty však byly opravdu zřízeny až ke dni 1.1.2001. Obce a kraje jsou tak samostatným právním a ekonomickým subjektem. S přijetím nové ústavy došlo k posilování územní samosprávy díky prohlubování demokracie. Samospráva umožňuje nejnáze realizovat právo občanů podílet se na řízení svých veřejných záležitostí, čímž se budovala občanská společnost. Občan se tak může více podílet na řízení, ovlivňovat společenské procesy a kontrolovat kvalitu veřejné správy. (Peková a kol., 2008)

Již při přípravě ústavy a při obnovování územní samosprávy obecním zřízením byl brán zřetel na znění Evropské charty místní samosprávy, která byla přijata členskými státy Rady Evropy dne 15.10.1985 ve Štrasburku a v platnost vstoupila dne 1.9.1988. ČR tuto úmluvu přijala až v roce 1998 a v platnost vstoupila dne 1.9.1999. Stát nemusí respektovat všechna ustanovení této úmluvy, ale musí vymezit ta ustanovení, která respektovat nebude. Evropská charta definuje pojem a rozsah místní samosprávy. Dále vymezuje ústavní a zákonné základy, podmínky výkonu odpovědnosti na místní úrovni, správní dozor nad činností místních společenství, finanční zdroje místních společenství, právní ochranu místní samosprávy a právo místních společenství sdružovat se. Česká republika respektuje většinu ustanovení této úmluvy. (Provazníková, 2009)

Funkce územní samosprávy můžeme rozdělit do tří základních částí. Jde o funkci sociální, ekonomickou a územně technickou. Tyto tři funkce však spolu velmi úzce souvisí.

Sociální funkcí můžeme rozumět, že se územní samospráva stará o své občany. Pro chudší vrstvy obyvatel zabezpečuje sociální péči a sociální služby. Snaží se tímto způsobem alespoň částečně snižovat nespravedlnost v rozdělování. Dále se územní samospráva stará o bezpečnost všech občanů. Nezáleží zde tedy na tom, z jaké

sociálně-ekonomické vrstvy občané pocházejí. Územní samospráva se podílí i na ochraně majetku svých občanů. (Peková, 2004)

Ekonomická funkce souvisí s potřebou zmírňovat lokální či regionální projevy tržního selhání. To provádí zabezpečováním veřejných statků pro své občany. Za určitých podmínek může také pronajímat či prodávat svůj majetek, nebo v omezené míře podnikat v rámci vedlejší hospodářské činnosti apod. V rámci možností daných zákonem tak ovlivňuje sociálně-ekonomický rozvoj svého území a usiluje o zvyšování ekonomického potenciálu svého území vytvářením příznivého prostředí pro podnikání, zejména v oblasti technické infrastruktury. (Peková, 2004)

Územně technická funkce znamená, že se územní samospráva snaží o optimální využití svého území k různým aktivitám, a to na základě územního plánu. (Peková, 2004)

Pro úspěšné plnění výše uvedených funkcí samosprávy je nutné vytvořit potřebné předpoklady. Tyto předpoklady můžeme shrnout do dvou skupin, a to legislativní a ekonomické předpoklady.

Legislativní předpoklady znamenají, že je nutné schválit takové zákony, které budou umožňovat územní samosprávě vykonávat všechny její funkce. Dále v zákonech definovat její autonomii, ale i pravidla hospodaření. V příslušných zákonech se upravuje vznik a postavení článků územní samosprávy, působnost, pravomoce i odpovědnost, vymezuje se jejich organizace a funkce. Definují se tu vztahy mezi státem a územní samosprávou, ale i vztahy uvnitř vícestupňové územní samosprávy. (Peková, 2004)

Ekonomické předpoklady umožňují, aby územní samospráva mohla určitou mírou samostatně hospodařit. Mezi tyto předpoklady patří právo vlastnictví majetku a hospodaření s ním v souladu s vlastnickým právem. Dále možnost získávání vlastních finančních prostředků na základě vlastního rozhodnutí. Jedná se zejména o příjmy ve formě různých užitelských poplatků, příjmy z prodeje vlastního majetku či jeho pronájmu nebo místní či regionální daně. Důležitým ekonomickým předpokladem je oddělené hospodaření územní samosprávy od státu ve formě sestavování vlastního rozpočtu a hospodařením podle tohoto rozpočtu. (Peková, 2004)

1.1 Obec jako základní článek územní samosprávy

Obec je nejnižším a zároveň základním stupněm územní samosprávy v České republice a je nazývána základním územním samosprávným celkem. V poslední době je její postavení stále významnější, stát se stále více snaží přenášet kompetence a odpovědnost za zabezpečování různých druhů veřejných statků pro obyvatelstvo na obec. V některých zemích plní vedle samosprávních funkcí také funkci přenesenou, tj. výkon státní správy. (Peková, 2004)

Dle zákona o obcích rozlišujeme podle velikosti tyto základní druhy obcí:

- obce, které nejsou městy,
- města v závislosti na počtu obyvatel, současný požadavek je 3 000 obyvatel,
- městys, tzn. obec, které jsou oprávněny toto označení používat,
- statutární města, území statutárních měst je možno členit na městské části, nebo městské obvody na základě obecně závazné vyhlášky. Ve většině těchto měst se nachází krajský úřad,
- hlavní město Praha, tvoří vyšší samosprávný celek, postavení města je upraveno samostatným zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze a je členěno na městské části. (Peková a kol, 2008)

Obec se rozkládá na jednom nebo několika katastrálních územích. Je vždy součástí správního obvodu okresu a územního obvodu vyššího územního samosprávného celku, v České republice součástí kraje. Z právního hlediska je vymezena třemi základními znaky:

a) územím

Zákon o obcích označuje každou obec jako územní celek, který je vymezen hranicemi. Každá oblast na území České republiky spadá do katastrálního území některé z obcí, výjimku tvoří pouze vojenské újezdy, které samosprávu nemají. Sloučením obcí nebo oddělením části obce, může vzniknout obec nová. Sloučení vzniká na základě vzájemné dohody. Oddělení může nastat jen na základě místního referenda a splněním podmínek uvedených v zákoně o obcích.

b) občany

Veškeré fyzické osoby, které jsou státními občany České republiky a jsou v obci hlášeny k trvalému pobytu, jsou občany obce. Občané obce starší 18 let mají svá práva, která mohou uplatňovat vůči obci a jejím orgánům, např. právo volit a být volen do zastupitelstva, právo hlasovat v místním referendu, právo vyjadřovat se k návrhu rozpočtu apod. Některá z těchto práv mají i osoby, které na katastrálním území obce vlastní nemovitost.

c) samosprávou veřejných záležitostí v hranicích obce, tzv. působností

Pod pojmem působnost si můžeme představit, že obec plní podle zákona o obcích dvě hlavní funkce.

První z funkcí je vlastní samosprávná funkce, tzn. samostatná působnost. Obec má určité zákonem upravené pravomoci, má právo na samosprávu, právo samostatně se rozhodovat v mnoha oblastech veřejné správy a ve věcech územní samosprávy. Tuto funkci vykonávají volené orgány obce, které rozhodují o věcech v samostatné působnosti a dále přenechávají realizaci výkonným orgánům. Orgány zastupují občany a rozhodují za ně, právě ve prospěch občanů. (Peková a kol., 2008)

V této působnosti může obec vystupovat jako právnická osoba veřejného práva (veřejnoprávní korporace), nebo jako právnická osoba soukromého práva. V případě veřejného práva zastává pozici vykonavatele a ukládá jiným subjektům povinnosti, zákazy, příkazy a jejich plnění si vynucuje sankcemi. Tuto pozici vykonává na základě obecně závazných vyhlášek a různých správních rozhodnutí. V případě právnické osoby soukromého práva obec vystupuje stejně jako ostatní subjekty. Může uzavírat různé nájemní či kupní smlouvy, zakládat obchodní společnosti apod. (Svaz měst a obcí České republiky, 2012)

Druhou funkcí obce je přenesená funkce, tzn. přenesená působnost. Zde výkonné orgány obce vykonávají státní správu. Jejich činnost je podřízena a kontrolována orgány státní správy, ale i krajským úřadem. Rozsah tohoto výkonu je vždy určen zákony a obce na tuto činnost dostávají příspěvek na přenesenou působnost. (Peková a kol., 2008)

V této působnosti obec vydává nařízení obce či správní rozhodnutí. Při těchto rozhodnutích se řídí zákony a jinými právními předpisy, ale i usneseními vlády, směrnicemi ústředních správních úřadů a opatřeními krajského úřadu. Podle rozsahu přenesené působnosti se rozlišují tři typy obcí:

- obce, jedná se o obce I. typu a rozsah státní správy je zde minimální
- obce s pověřenými obecními úřady, označujeme jako obce II. typu
- obce s rozšířenou působností, též obce III. typu, tyto obce zabezpečují ve svém správním obvodu výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím

Mimo tyto tři typy rozlišujeme ještě obce s matričním úřadem a obce se stavebním úřadem. (Svaz měst a obcí České republiky, 2012)

Následující tabulka zobrazuje, kolik je v České republice obcí rozdělených do jednotlivých kategorií podle jejich velikosti (počtu obyvatel) a kolik v každé kategorii žije obyvatel. Každý údaj je vyjádřen i procentním poměrem na celku. Nejvíce je v České republice obcí s nižším počtem obyvatel a naopak.

Tab. č. 1: Velikostní struktura obcí v České republice k 1.1.2012

Počet obyvatel	Počet obcí	Počet obcí v %	Celkový počet obyvatel	Celkový počet obyvatel v %
do 199	1 468	23,48%	181 851	1,73%
200 - 499	2 017	32,27%	658 207	6,27%
500 - 999	1 366	21,85%	962 918	9,17%
1 000 - 1 999	727	11,63%	1 017 529	9,69%
2 000 - 4 999	400	6,40%	1 215 137	11,57%
5 000 - 9 999	142	2,27%	971 336	9,25%
10 000 - 19 999	68	1,09%	954 676	9,09%
20 000 - 49 000	42	0,67%	1 217 062	11,59%
50 000 - 99 999	16	0,26%	1 137 171	10,82%
nad 100 000	5	0,08%	2 189 558	20,84%
ČR celkem	6 251	100,00%	10 505 445	100,00%

Zdroj: Český statistický úřad, 2012, vlastní zpracování

Hlavním rozhodovacím orgánem obce je zastupitelstvo, dalšími orgány je rada obce, starosta a jeho zástupci a obecní úřad. Zastupitelstvo pak zřizuje komise, které zastávají funkci iniciativních a poradních orgánů a dále zřizuje výbory, které plní funkci iniciativních a kontrolních orgánů.

Zastupitelstvo je kolektivní volený orgán a má hlavní rozhodovací pravomoci v oblasti samostatné působnosti. Rozhoduje ve všech samosprávných záležitostech mimo těch, které spadají do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje. Členy zastupitelstva volí

občané obce při komunálních volbách na dobu čtyřletého volebního období, členové zastupují jednotlivé politické strany, popř. jsou nezávislími členy. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu občanů obce dle zákona o obcích. Zvolení členové zastupitelstva dále volí ze své skupiny radu obce. Jednání tohoto orgánu musí proběhnout minimálně 4x ročně, je ze zákona veřejně přístupné a řídí se schváleným jednacím řádem. Pro rozhodnutí je potřeba nadpoloviční většiny hlasů zastupitelstva. (Peková a kol., 2008)

Zastupitelstvo rozhoduje především o rozpočtu a závěrečném účtu obce, výši osobních a věcných nákladů, založení, zřízení nebo zánik organizačních složek, založení obchodních společností. Zastupitelstvu náleží i rozhodování o majetkových záležitostech obce a vydává obecně závazné vyhlášky. (Peková a kol., 2008)

Zastupitelstvo zřizuje výbory, ty jsou iniciativními a kontrolními orgány. Záleží plně na zastupitelstvu, kolik těchto výborů zřídí. Počet členů musí být vždy lichý. Dle zákona musí být vždy zřízen výbor finanční a výbor kontrolní. Finanční výbor kontroluje, jak obec hospodaří s majetkem, včetně finančních prostředků. Kontrolní výbor kontroluje, zda jsou plněna usnesení zastupitelstva a rady obce a zda jsou dodržovány právní předpisy. Pokud na území obce podle posledního sčítání lidu žije alespoň 10% občanů jiné národnosti, musí obec zřídit výbor pro národnostní menšiny. Dalším výborem může být osadní výbor v částech obce. (Peková a kol., 2008)

Rada obce je výkonným orgánem obce, v oblasti samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu, v rámci přenesené působnosti rozhoduje v případech, které stanoví zákon. Jednání tohoto orgánu nejsou na rozdíl od jednání zastupitelstva veřejně přístupná. I pro schválení usnesení rady je potřeba nadpoloviční většiny hlasů. Počet členů musí být lichý a nesmí přesahovat třetinu zastupitelstva. V čele stojí starosta obce a jeho zástupci – místostarostové. Zabezpečuje hospodaření obce, provádí rozpočtová opatření, připravuje materiály pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění pro jejich usnesení. Zřizuje potřebné výkonné orgány obecního úřadu, což jsou odbory a oddělení. (Peková, 2004)

Rada obce zřizuje komise, které jsou iniciativními a poradními orgány rady obce. Ty mohou předkládat návrhy a náměty v rámci samostatné působnosti. Pokud jim starosta

svěří výkon státní správy, pak jsou výkonnými orgány v přenesené působnosti obce. (Peková a kol., 2008)

Starosta plní funkci představitele obce, zastupuje ji navenek a je uznáván jako statutární orgán obce. V době jeho nepřítomnosti ho zastupují místostarostové. Starosta má ve své kompetenci jmenování a odvolání tajemníka, ale pouze se souhlasem ředitele krajského úřadu. Pokud obec nemá zřízenou funkci tajemníka, přebírá tuto funkci sám. Dále svolává zastupitelstvo, připravuje, svolává a řídí schůze rady obce a je odpovědný za objednání a provedení auditu, který kontroluje hospodaření obce. (Peková, 2004)

Obecní úřad se skládá ze starosty, místostarosty, tajemníka a ostatních zaměstnanců. Starosta stojí v čele úřadu. Úřad plní úkoly zastupitelstva a rady obce, pomáhá výborům a komisím v oblasti samostatné působnosti a vykonává přenesenou působnost. Dělí se na jednotlivé odbory, jejichž počet závisí na velikosti obce a rozsahu přenesené a samostatné působnosti. Z odborů se jedná např. o odbor rozpočtu (ekonomický), personální, sociální, odbor podnikání nebo územního plánování a rozvoje obce. (Peková 2004)

Obec může ze zákona zřizovat příspěvkové organizace, obchodní společnosti či organizační složky, které budou za obec poskytovat některé veřejné nebo smíšené statky. Ty vznikají na základě rozhodnutí zastupitelstva. Příspěvkové organizace se zapisují do obchodního rejstříku a mají tedy svou právní subjektivitu. Na své hospodaření dostávají od obce příspěvky na provoz. Obchodní společnosti většinou hospodaří ze svých zdrojů. Organizační složky nemají svou právní subjektivitu, hospodaří jménem svého zřizovatele a jejich rozpočet je přímo napojen na rozpočet obce.

2. Finance a rozpočet obce

2.1 Rozpočet

Rozpočet je základním nástrojem hospodaření územních samosprávných celků a tvoří finanční plán, kterým se řídí financování činnosti územního samosprávného celku. Rozpočtový rok je vždy shodný s kalendářním rokem. Při zpracování rozpočtu na následující období se vychází z rozpočtového výhledu obce. (Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, 2013)

Rozpočet obce můžeme charakterizovat několika způsoby:

- a) Rozpočet obce je decentralizovaným peněžním fondem, který je tvořen, rozdělován a používán především na principu nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování. Do tohoto fondu se soustřeďují příjmy, které obec získá z přerozdělení v rozpočtové soustavě a příjmy, které obec získá z vlastní činnosti. Tyto příjmy se rozdělují a používají na financování služeb a statků. Je nutné podotknout, že rozpočet je toková veličina. Na příjmovém a výdajovém účtu tedy nikdy není stav rozpočtovaných příjmů a výdajů a dochází zde k časovému nesouladu mezi jejich vývojem. (Provazníková, 2009)
- b) Rozpočet obce je bilancí, která za rozpočtové období bilancuje příjmy a výdaje. V dlouhodobém horizontu by měl být vyrovnaný (příjmy = výdaje), popř. přebytkový (příjmy > výdaje). V případě, kdy jsou příjmy menší než výdaje, se jedná o rozpočet schodkový. Rozpočet se tak musí vyrovnat z rezerv nebo návratnými finančními prostředky. (Provazníková, 2009)
- c) Rozpočet obce je finančním plánem, který zajišťuje její solventnost. Tu zajišťuje způsobem, kdy výdaje obce musí být vždy kryty buď příjmy, které lze reálně očekávat, nebo existujícími rezervami, popř. půjčkami. Při plánování rozpočtu se tak setkáváme s tzv. rozpočtovým omezením. Tomu můžeme rozumět tak, že obec má omezené pravomoci a možnosti ovlivňování příjmů, proto musí při plánování rozpočtu brát v potaz, že má pouze omezenou výši finančních prostředků. Naopak v době sestavování rozpočtu je již známá část výdajů obce, jedná se spíše o výdaje běžné, které se opakují každý rok. Důležité je také plánování výdajů. Obec tak může odhalit zbytečné plýtvání

peněžními prostředky, toto plýtvání omezit a tím zvýšit svoji efektivnost. (Provazníková, 2009)

d) Rozpočet obce je nástrojem prosazování cílů municipální a regionální politiky, který realizuje koncepci ekonomického a sociálního rozvoje obce. Rozhoduje, jaké statky a služby budou poskytovány přednostně, přiřazuje finanční prostředky mezi různé činnosti obce, rozhoduje o úrovni zdanění a výši poplatků, které budou vybírány a v neposlední řadě poskytuje informace o finanční situaci obce a o jejích dalších plánech. (Provazníková, 2009)

Rozpočet obce plní také řadu funkcí, mezi něž patří funkce alokační, redistribuční a stabilizační. Alokační funkce je pro obec rozhodující. Prostřednictvím této funkce obec zajišťuje na svém území veřejné statky. Redistribuční funkcí se rozumí, že obec dostává ze státního rozpočtu peníze pro výplatu sociálních dávek. Stabilizační funkce znamená, že se obec snaží o růst potenciálu svého území. (Peková a kol., 2008)

Jak již bylo naznačeno, rozpočet obce na další období se sestavuje podle rozpočtového výhledu. Zákon definuje rozpočtový výhled jako pomocný nástroj územního samosprávného celku, který slouží pro finanční plánování rozvoje jeho hospodaření ve střednědobém horizontu. Sestavuje se na období dvou až pěti let, která následují po roce, na který se roční rozpočet sestavuje, a to na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků. Obsahuje základní údaje o příjmech a výdajích obce, především o dlouhodobých pohledávkách a závazcích. (Zákon č. 2000/250 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, 2013)

U dlouhodobých závazků se zde uvádí dopad na hospodaření obce po celou dobu jejich trvání. Při dlouhodobém úvěru zde obec musí zahrnout splátky úvěru ve všech letech, pro který se sestavuje rozpočtový výhled. Pokud je sestaven kvalitně, pomáhá obci lépe zvládat její hospodaření. Rozpočtový výhled umožňuje obci předcházet příliš vysokému zadlužení a zajišťuje, aby byly výdaje lépe plánovány. Jedná se především o investiční výdaje. Při jeho tvorbě je nutné se vyvarovat nadhodnocování budoucích příjmů a podhodnocování budoucích výdajů. (Svaz měst a obcí České republiky, 2012, Císařová, 2008)

Rozpočtový proces trvá déle než samotné rozpočtové období, většinou 1,5 – 2 roky. Jedná se o činnosti, které jsou potřebné k řízení hospodaření územně samosprávného celku. Etapy rozpočtového procesu můžeme rozdělit následovně:

- 1) analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období.
- 2) sestavení návrhu rozpočtu – provádí výkonný orgán obce, většinou finanční odbor, který vychází z rozpočtového výhledu. Počítá se zde s vazbami na státní, krajské a další rozpočty. Jednotlivé odbory musí podávat návrh své části rozpočtu rozdělený na příjmy, běžné výdaje a kapitálové výdaje. Svůj návrh sestavují podle vývoje příjmů a výdajů v minulých letech a vývoje příjmů a výdajů v běžícím rozpočtovém období do okamžiku začátku plánování návrhu.
- 3) projednání a schválení – návrh rozpočtu projednává finanční odbor a rada obce. Samotné schvalování rozpočtu má pak na starosti zastupitelstvo obce, které návrh napřed projedná. Před tímto projednáváním musí být návrh rozpočtu zveřejněn na úřední desce nejméně 15 dnů.
- 4) kontrola plnění rozpočtu – tato kontrola je prováděna průběžně během rozpočtového období a je vykonávána výkonnými i volenými orgány obce.
- 5) přehled o skutečném plnění rozpočtu – finanční odbor a rada na konci rozpočtového období sestavují závěrečný účet. Ten obsahuje údaje o tom, v jaké míře byl plněn navrhovaný rozpočet.
- 6) následná kontrola – krajský úřad, auditor nebo auditorská společnost po skončení rozpočtového období vyhodnocuje hospodaření obce. Důležitou částí je zpráva o přezkoumání hospodaření obce
- 7) aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu. (Provazníková, 2009)

Rozpočtový proces se musí řídit také rozpočtovými zásadami. Ty spočívají v každoročním sestavování a schvalování rozpočtu, či v jeho reálnosti a pravdivosti. Rozpočtová skladba pomáhá zajistit také úplnost a jednotnost rozpočtu. Další zásadou je dlouhodobá vyrovnanost, publicita, efektivnost a hospodárnost a v neposlední řadě také účelovost, která se týká především dotací. (Peková a kol., 2008)

Na základě vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, se příjmy a výdaje veřejných rozpočtů i mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě

musí třídit dle tzv. rozpočtové skladby. Toto třídění se nevztahuje na podnikatelskou činnost, finanční operace cizích prostředků či sdružených prostředků. Příjmy a výdaje se třídí z pohledu odpovědnostního (kapitálního), druhového, odvětvového (funkčního) a konsolidačního. Odpovědnostní hledisko je pro obce a kraje nepovinné a třídí příjmy a výdaje podle správců kapitol. Druhové hledisko třídí příjmy a výdaje dle druhu, odvětvové dle odvětví a konsolidační dle záznamové jednotky. (Peková a kol., 2008)

Druhové třídění je povinné v celé rozpočtové soustavě a týká se všech peněžních operací. Třídí peněžní operace do tří okruhů – příjmy, výdaje a financování. Jednotlivými třídami podle druhového třídění příjmů a výdajů jsou:

Třída 1. Daňové příjmy

Třída 2. Nedaňové příjmy

Třída 3. Kapitálové příjmy

Třída 4. Přijaté dotace

Třída 5. Běžné výdaje

Třída 6. Kapitálové výdaje

Třída 8. Financování

Jednotlivé, výše uvedené třídy, se dále dělí podrobněji. Druhové třídění umožňuje odlišit třídy, seskupení položek, podseskupení položek a jednotlivé položky příjmů a výdajů. Příjmy a výdaje se člení podle odvětvového hlediska na skupiny, oddíly, pododdíly a paragrafy, toto třídění je podle druhu činnosti, ze které dané příjmy plynou nebo činnosti, na které jsou výdaje vynakládány. (Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, 2012)

2.2 Příjmy

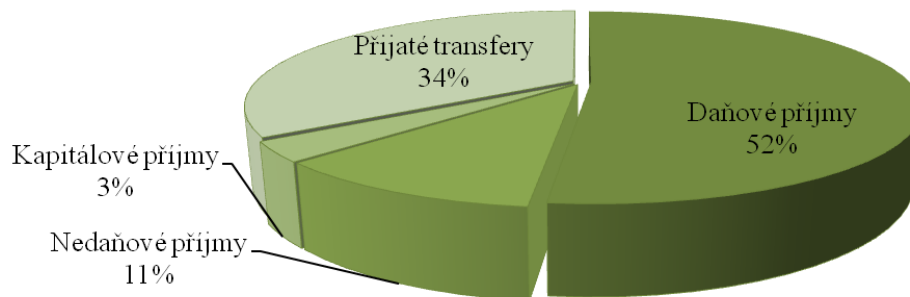
Jednou ze stránek rozpočtu obce jsou příjmy. Ty lze rozdělit z různých hledisek do několika kategorií. Podle časového hlediska lze příjmy rozdělit na běžné a kapitálové. Běžné příjmy se každoročně opakují a lze tedy jednoduše odhadnout jejich výši v následujících letech. Kapitálové příjmy plánovat příliš nelze, jedná se o příjmy z prodeje majetku obce. Dále lze příjmy dělit dle charakteru na daňové a nedaňové. Pod daňovými příjmy si můžeme představit příjmy od státu z výnosu daní a správní poplatky

obce. Nedaňové příjmy jsou pak např. různé pokuty apod. Příjmy lze také rozdělit dle přerozdělovacích procesů na návratné a nenávratné. Návratné příjmy slouží k pokrytí krátkodobého deficitu a nenávratné jsou např. daňové a kapitálové příjmy. V této práci jsou příjmy rozděleny dle rozpočtové skladby, které používá obec ve svém rozpočtu. Ty můžeme rozdělit do čtyř základních kapitol, a sice příjmy daňové, příjmy nedaňové, příjmy kapitálové a příjmy ve formě přijatých dotací. Všechny tyto příjmy jsou nenávratné. (Peková, 2004)

Příjmy obce by měly být dostatečně výnosné, aby byla obec do určité míry finančně soběstačná. Svými aktivitami by měla obec být schopná ovlivňovat výši především nedaňových příjmů. Příjmy by měly být rovnoměrně rozloženy jak z hlediska prostorového, tak i časového. Měly by být plánovatelné i ve střednědobém a dlouhodobém horizontu a nenáročné na administrativu jejich správy a výběru. (Peková, 2004)

Na následujícím obrázku č. 1 je graficky znázorněn podíl jednotlivých druhů příjmu na celkových příjmech rozpočtů obcí a dobrovolných svazků obcí v ČR v roce 2011.

Obr. č. 1: Složení příjmů rozpočtů obcí a DSO v roce 2011

Zdroj: Deník veřejné správy, 2012, vlastní zpracování

2.2.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou největším zdrojem příjmů obcí v ČR, v roce 2011 tyto příjmy tvořily 52% celkových příjmů všech obcí v ČR. Tvoří tedy více než polovinu příjmu obce a proto je obec na změnu těchto příjmů velice citlivá. Daňové příjmy jsou běžnými příjmy, které se opakují každý rok, a proto jsou velice dobře plánovatelné při sestavování rozpočtu na další rozpočtové období. Na druhou stranu obce příliš nemohou

výši těchto příjmů ovlivňovat. Tuto skupinu příjmů můžeme dále rozdělit na příjmy z daní, místní poplatky a správní poplatky.

Příjmy z daní můžeme dále rozdělit na příjmy ze svěřených daní a příjmy ze sdílených daní. Výnos ze svěřených daní plyne celý do rozpočtu obce. Jedná se o daň z nemovitosti, která se nachází na katastrálním území obce a o daň z příjmu právnických osob, u kterých je obec poplatníkem. Výnos ze svěřených daní se rozděluje do více rozpočtů, zpravidla do státního, krajských a obecních rozpočtů. Zákon stanoví podíl, podle kterého se výnos z těchto daní rozdělí obcím a krajům. (Peková, 2004)

Velikost příjmů obce z daní se řídí zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (o rozpočtovém určení daní). Tento zákon udává, jaká výše z celostátního hrubého výnosu jednotlivých daní připadne obcím. Podle tohoto zákona všechny obce v ČR (mimo Prahy, Brna, Olomouce a Plzně) dohromady obdrží následující:

„a) výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,

b) podíl na 19,93 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,

c) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,

d) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),

e) podíl na 21,4 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d).

f) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a výnosů daně z příjmu právnických osob v případech, kdy je poplatníkem příslušný kraj, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,

g) 30 % z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti, a výnosu daně (vyrovnání a dodatečně přiznaná nebo

dodatečně vyměřená daň) z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby a s výjimkou daně (záloh na daň) z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků srážených a odváděných plátcem daně. Bydlištěm se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu fyzické osoby,

h) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,

i) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.“ (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, § 4 odst. 1, 2012)

Obce si pak tuto přidělenou část daní rozdělují mezi sebe na základě vypočteného procenta. Velikost procenta pro hrubé výnosy daní podle písmen b) až f) je závislá na výměře katastrálního území dané obce, na počtu obyvatel obce a na násobku postupných přechodů. Na základě těchto skutečností se stanovují poměry obce na celku všech obcí ČR. Rozhodující jsou ještě koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů, ty se určují podle počtu obyvatel a kterými se násobí poměry obce. Procento pro hrubý výnos daně podle písmena i) se stanoví podle počtu zaměstnanců na území obce. Procenta pro každou obec v republice vydává ministerstvo financí každý rok ve vyhlášce. U těchto daní obce nemají téměř žádnou pravomoc na ovlivnění jejich výše. Ta je závislá na situaci na trhu a následně na výši vybraných daní na území republiky. (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, 2012)

Největší pravomoc u příjmů ze státního hrubého výnosu daní mají obce u daně z nemovitosti, jelikož výnos z této daně za nemovitosti na katastrálním území obce plyne celý do rozpočtu dané obce. U této daně mohou obce podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti stanovit tzv. místní koeficient. Ten mohou stanovit ve výši 2, 3, 4 a 5. Tímto koeficientem se vynásobí vypočtená daň z nemovitosti a poplatníkovi se tedy zvýší daňová povinnost. (Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, 2013)

Dalšími příjmy v první třídě rozpočtové skladby jsou místní poplatky, které má obec možnost vybírat. Vybírání těchto poplatků je právně upraveno zákonem

č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Poplatky jsou plně v kompetenci obce a záleží pouze na ní, jakou výši poplatků stanoví (s přihlédnutím na maximální výši stanovenou zákonem). Výši výnosu z těchto poplatků může tedy obec relativně snadno ovlivňovat. Místní poplatky může vybírat pouze na základě obecně závazné vyhlášky, kterou schvaluje zastupitelstvo obce. V obecně závazné vyhlášce musí být upraveny podrobnosti vybírání poplatku, zejména sazba, ohlašovací povinnost ke vzniku poplatkové povinnosti a jejího zániku, úlevy a případné osvobození od poplatku. Podle zákona smí obec vybírat následující poplatky:

- a) poplatek ze psů – obec může tento poplatek stanovit ve výši až 1.500,- Kč za jednoho psa na rok, u každého dalšího je možné navýšení až o 50%,
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt – obec může stanovit sazbu poplatku až 15,- Kč za osobu za každý i započatý den pobytu, mimo dne příchodu,
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství – obec může vybírat až 10,- Kč za každý i započatý 1 m² a za každý i započatý den za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek ze vstupného – sazba tohoto poplatku může činit až 20% z vybraného vstupného,
- e) poplatek z ubytovací kapacity – za každé využití lůžko může obec vybírat denně poplatek ve výši 4,- Kč,
- f) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst – za povolení k vjezdu motorovým vozidlem činí sazba poplatku až 20,- Kč za den,
- g) poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj – obec může stanovit poplatek za každý výherní hrací přístroj ve výši 1.000,- Kč až 5.000,- Kč za každé tři měsíce,
- h) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů – u tohoto poplatku obec může stanovit jeho výši až 250,- Kč za osobu na kalendářní rok a dále dalších až 250,- Kč na základě skutečných nákladů obce za předchozí rok na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za osobu na rok.
- i) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace – u tohoto poplatku nesmí sazba přesáhnout rozdíl ceny

stavebního pozemku s možností připojení na vodovod či kanalizaci a stavebního pozemku bez této možnosti. (Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, 2011)

Příjmy z místních poplatků obec používá především k financování veřejných statků pro své občany na svém území.

Do třídy daňových příjmů se dále zahrnují správní poplatky, jejichž vybírání je upraveno zákonem č. 364/2004 Sb., o správních poplatcích. Tyto poplatky jsou vybírány za činnosti, které souvisí s výkonem státní správy v rámci přenesené působnosti. Jedná se o poplatky za činnosti, jako jsou např. vystavení dokladů, stavební povolení, registrace vozidla apod. Výnos z těchto poplatků je pro obce malým příjmem. (Peková, 2004)

2.2.2 Nedaňové příjmy

Další třídou, dle rozpočtové skladby, jsou příjmy nedaňové. Výše těchto příjmů je pro obce menší, než výše příjmů daňových, v roce 2011 tvořily 11% celkových příjmů všech obcí v ČR. Hodnota nedaňových příjmů závisí na vlastní podnikatelské činnosti obce.

Nejvýznamnějšími příjmy třídy jsou příjmy z vlastního podnikání, do kterých se řadí zisky municipálních podniků, z podílů na zisku, popř. jiného investování. Dále do vlastního podnikání spadají příjmy z pronájmu majetku obce a z prodeje nekapitálového majetku obce. Tyto příjmy tvoří v třídě většinou největší část. Příjmy z pronájmu jsou celkem dobře plánovatelné a stabilní, jsou závislé na majetku obce a především na způsobu využívání tohoto majetku, tzn., zda obec tento majetek vůbec pronajímá. Dobrá plánovatelnost se ale nevztahuje na celou třídu nedaňových příjmů. (Peková, 2004)

Další skupinou příjmů jsou uživatelské poplatky za různé statky a služby. Jedná se např. o poplatky za vodné, stočné a odvoz komunálního odpadu (pokud není vybírán formou místních poplatků). Tyto poplatky jsou ale většinou stanoveny v takové výši, aby pokryly ekonomicky nutnou výši nákladů za poskytování těchto služeb. (Peková, 2004)

Dle rozpočtové skladby se do příjmů z vlastního podnikání řadí také odvody přebytků organizací s přímým vztahem. Ty ale nemusí být pravidelné, tudíž proto je tato třída obtížně plánovatelná. Do nedaňových příjmů se také řadí přijaté splátky půjček, které

obec poskytnula právnickým osobám, obyvatelům apod. (Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, 2012)

Poslední skupinou třídy jsou pokuty, které jsou vybírány většinou za přestupky. Tyto příjmy jsou ale nepravdivé a neplánovatelné. Stejně tak i příjmy z poskytnutých darů nebo příjmy z finančního investování např. do termínovaného vkladu nebo nakoupených cenných papírů. (Peková, 2004)

2.2.3 Kapitálové příjmy

Třída kapitálových příjmů tvořila pouhé 3% příjmů všech obcí v ČR v roce 2011. Do této třídy zahrnujeme v první řadě hlavně příjmy z prodeje investičního majetku ve vlastnictví obce. Dále sem spadají příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů a ostatní příjmy, což jsou různé příspěvky a dary na pořízení investičního majetku. Příjmy ve třídě kapitálových příjmů jsou zpravidla jednorázové, neopakují se každý rok a nelze je dopředu plánovat, jelikož obec nemůže předvídat situaci na trhu s nemovitostmi. Tyto příjmy se dále většinou používají na financování investičního majetku, kvůli zachování hodnoty obecního majetku. (Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, 2012)

2.2.4 Přijaté dotace

Dotace řadíme mezi nenávratné peněžní transfery (prostředky), které slouží k pokrytí potřebných výdajů, jelikož obce nejsou většinou dostatečně finančně soběstačné. To také souvisí s přenesenou působností obce, kde na plnění těchto činností dostává obec ze státního rozpočtu finanční prostředky. Většinou jsou poskytovány v takové míře, aby umožnily zabezpečení standardní úrovně veřejných statků a služeb. Jejich poskytnutí vychází z principu solidarity. Dotace však nejsou poskytovány jen v rámci přenesené působnosti obce. V roce 2011 tvořily 34% příjmů všech obcí v ČR a jsou tedy druhou největší skupinou příjmů obce. Dotace můžeme z hlediska účelovosti rozdělit na účelové a neúčelové. (Peková a kol., 2008)

Účelové dotace jsou vždy poskytovány na určitý účel, použití a jejich poskytnutí může být podmíněno využitím i vlastních zdrojů financování obce. Tyto dotace podléhají přísné kontrole ze strany vyšších orgánů, např. státu. Obec, která nepoužila dotaci na přesně stanovený účel, nebo ji nevyužila celou, vrací dotaci nebo její nevyužitou část zpět poskytovateli. Účelové dotace jsou poskytovány především na financování běžných

potřeb, jako jsou základní či střední vzdělání, záchranná služba, údržba komunikací či zabezpečení zdravotnictví. Nepodmíněné (neúčelové) dotace nemají stanoveny přesný účel jejich použití. O způsobu použití těchto peněžních prostředků plně rozhoduje volený orgán obce, jeho pravomoc zde tedy není omezena. (Peková, 2004)

Podle způsobu investování se dotace dále člení na dotace běžné (neinvestiční) a kapitálové (investiční). Běžné dotace se většinou poskytují na již zmíněné financování činností v rámci přenesené působnosti a opakují se tedy pravidelně každý rok. Tyto dotace jsou také poměrně dobře plánovatelné. Kapitálové dotace jsou poskytovány jednorázově a neopakují se. Obec tuto dotaci obdržet může, ale také nemusí. To záleží na splnění podmínek pro obdržení konkrétní dotace. Většinou se používají na financování investiční výstavby. (Peková, 2004)

Dotace jsou poskytovány především ze státního rozpočtu, popř. z krajského rozpočtu. Dále mohou být poskytovány v rámci rozpočtu jednotlivých ministerstev, ze státních mimorozpočtových fondů a fondů Evropské unie.

2.3 Výdaje

Stejně jako příjmy, tak i výdaje jsou součástí rozpočtu obce. Výdaje slouží na zabezpečování veřejných statků na území obce, výkonů veřejné správy, územního rozvoje obce apod. V této práci jsou výdaje, podobně jako příjmy, tříděny dle rozpočtové skladby na běžné a kapitálové. Tímto způsobem se dělí i dle ekonomického hlediska.

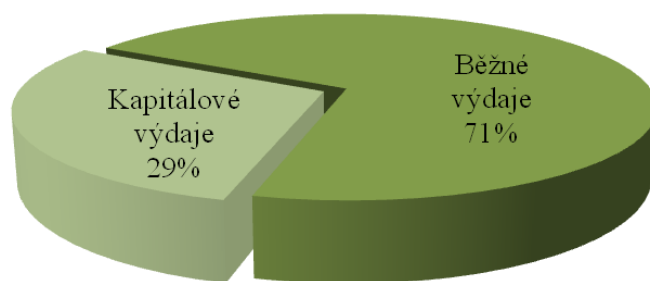
Výdaje se dále mohou třídit dle plánovatelnosti na plánované (plánovatelné) a neplánované. Plánovatelné se běžně opakují, jedná se např. o platby za energie, platy zaměstnanců. Neplánované vznikají nahodile a mohou to být např. výdaje vynaložené na nápravu po živelné katastrofě. Dle infrastruktury dělíme výdaje na ekonomické a sociální. Ekonomické výdaje slouží na výrobní účely. Zahrnout mezi ně můžeme např. výdaje na podporu zaměstnanosti na území obce. Výdaje na sociální infrastrukturu slouží na poskytnutí služeb obyvatelům a jedná se o vzdělání, zdravotnictví či sociální peněžní transfery. Další možné členění je dle funkce veřejných financí na alokační, redistribuční a stabilizační. Alokační výdaje slouží na financování čistých a smíšených veřejných statků, např. veřejné osvětlení, komunikace apod. Redistribuční výdaje souvisejí s peněžními transfery obyvatelstvu, např. příspěvky na bydlení. Výdaje na

stabilizační funkci veřejných financí jsou např. výdaje na podporu poptávky po pracovních příležitostech. (Provazníková, 2009)

Posledním možným členěním je členění dle návratnosti na návratné a nenávratné. Návratné výdaje můžeme chápat jako poskytnutí úvěru ze strany obce jiným subjektům. Nenávratné výdaje jsou pro obec častější, jedná se např. o platy zaměstnanců obce, platby za energii apod. (Peková, 2004)

Na následujícím obrázku č. 2 je zobrazena struktura výdajů všech obcí v ČR za rok 2011.

Obr. č. 2: Složení výdajů rozpočtů obcí a DSO v roce 2011

Zdroj: Deník veřejné správy, 2012, vlastní zpracování

2.3.1 Běžné výdaje

Jak již bylo naznačeno, běžné výdaje slouží na financování běžných potřeb, které se pravidelně opakují. Někdy jsou nazývány jako neinvestiční nebo provozní výdaje. Tyto výdaje běžně nepřesahují roční období a slouží především na financování veřejných statků. Jedná se jak o výdaje do ekonomické infrastruktury, tak i do infrastruktury sociální. Většina těchto výdajů je nenávratná. Dle obrázku č. 2 běžné výdaje tvořily 71% výdajů všech obcí v ČR.

Do třídy běžných výdajů spadají neinvestiční nákupy a související výdaje, což jsou především platy zaměstnanců, nákup materiálu, energie a nákup služeb. Ty tvoří největší skupinu výdajů obce a dají se velmi snadno plánovat, jelikož se každoročně opakují. Další skupinou jsou neinvestiční transfery podnikatelským subjektům a neziskovým organizacím, neinvestiční platby do veřejných rozpočtů, neinvestiční platby

do zahraničí a neinvestiční transfery obyvatelstvu. Těmi jsou sociální dávky, různé náhrady či dary. (Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, 2012)

2.3.1 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje tvořily 29% celkových výdajů všech obcí v ČR v roce 2011. Slouží k financování dlouhodobých, běžně se neopakujících potřeb. Jedná se zejména o investiční akce, které jsou jednorázové a přesahují jedno rozpočtové období. (Peková, 2004)

Do třídy kapitálových výdajů spadají investiční nákupy a související výdaje, což je pořízení dlouhodobého majetku hmotného i nehmotného, ale i pozemky. Dále sem řadíme investiční transfery podnikatelským subjektům, neziskovým organizacím, příspěvkovým organizacím, ale i veřejným fondům. (Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, 2012)

2.4 Financování

Poslední, neméně důležitou třídou rozpočtové sklady, je třída financování, která má však zvláštní postavení. Slouží k financování schodku rozpočtu obce, nebo naopak k využití přebytku rozpočtu. Do této třídy spadají pouze návratné prostředky a jejich splácení. K financování schodku rozpočtu může obec využít příjmů jak z tuzemska, tak i ze zahraničí. Obec si může obstarat krátkodobý, střednědobý, ale i dlouhodobý úvěr od bankovních subjektů. Krátkodobý úvěr slouží pouze k překlenutí časového nesouladu mezi tokem příjmů a výdajů během rozpočtového období. Střednědobý a dlouhodobý úvěr slouží na financování investičních akcí. Velká města mají možnost financování schodku emisí komunálních obligací. Při této možnosti financování musí obec počítat s placením úroků věřiteli. Za tyto závazky si obec ručí sama svým majetkem, stát za ni neručí. (Peková, 2004)

V případě přebytku rozpočtu může obec zbylé prostředky poskytnout ostatním subjektům, např. podnikatelům na území obce, příspěvkovým nebo neziskovým organizacím. Poskytnout je může tuzemským i zahraničním subjektům. Další možností uložení volných prostředků je nákup akcií společností či dluhopisů. Obec tak může získat další prostředky ve formě úroků či dividend. (Peková, 2004)

3. Město Vejprty

Vejprty jsou horským městečkem, které se nachází v Krušných horách, na území Ústeckého kraje. Město se dělí na tři části - Vejprty, Nové Zvolání a České Hamry. O hospodaření s majetkem těchto obcí se stará Městský úřad Vejprty, který také zastává funkci matričního úřadu, stavebního úřadu a činnosti státní správy na úseku sociálních dávek.

Obr. č. 3: Mapa Vejprt a přilehlého okolí

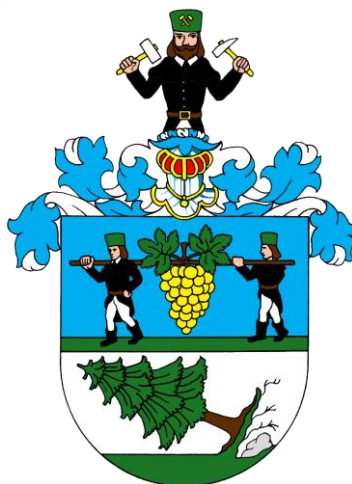
Zdroj: Mapy Google, 2013

Město leží v nadmořské výšce 760 m nad mořem. Nedaleko se nachází nejvyšší hora Krušných hor Klínovec, proto jsou zde ideální podmínky pro zimní sporty. Vejprty hraničí s německým městem Bärenstein, se kterým opticky tvoří jeden celek, rozdělený pouze hraničním potokem Polava. Nachází se zde tedy hraniční přechod pro chodce, ale i pro osobní automobily a menší nákladní automobily. Hraniční přechod velice pozitivně ovlivňuje celé město, jelikož obyvatelé Německé republiky bohatě využívají obchodů, restaurací a hotelů ve městě. S městem Bärenstein mají Vejprty velmi dobrý vztah. Města se spolu podílejí na různých projektech. Na některé získaly dotace z Evropské unie a jedná se jak o investiční výstavbu, tak i o různé kulturní akce apod.

Historie města, dle spolehlivějších zpráv, sahá až do počátku 15. století. Tehdy na území dnešních Vejprt založila rodina Weiberg ze Saské Míšeň hamr na zpracování železné rudy, který se jmenoval podle zakládající rodiny. O dění v oblasti v následujících

sto letech bohužel žádné zprávy nejsou. Historie města je jasnější až od roku 1550, kdy byla na území Vejprt větrem vyvrácena mohutná jedle, pod jejímiž kořeny byla nalezena stříbrná žíla a v okolí se začalo těžit stříbro. Přicházeli sem za prací horníci a tak začaly vznikat hornické osady, první na území dnešního Nového Zvolání. Tato událost také určila podobu dnešního znaku města Vejprty. (Město Vejprty, 2013)

Obr. č. 4: Znak města Vejprty

Zdroj: Město Vejprty, 2013

V první polovině 17. století prožily Vejprty těžké časy. Obyvatelé, kteří se nechtěli obrátit na katolickou víru, se začali stěhovat do Saska. Později byly zatopeny šachty a Vejprty vypáleny, z tohoto důvodu odešli do Saska další obyvatelé. V této době se obyvatelé zabývali spíše zemědělstvím, někteří obyvatelé se začali živit řemeslnou výrobou a zakládali vlastní živnosti. Opětovná těžba stříbra započala na konci 17. století a s různými výkyvy pokračovala až do roku 1845, kdy Rakouský stát těžbu zastavil. (Město Vejprty, 2013)

Jelikož hornictví ani zemědělství dostatečně nezajišťovaly zdroje obživy, museli se obyvatelé soustředit i na jiné činnosti. Jednalo se o paličkování a krajkářství, které ve své době byly velmi žádané a výnosné. V této době Vejprty prosperovaly, na konci 19. století se zde nacházelo 50 firem. Další, velmi významnou činností, bylo puškařství. To zde započalo roku 1630 a postupně se rozšiřovalo, dokonce zde vznikl i puškařský cech. Puškařství přinášelo městu mnoho peněz a město v této době prosperovalo i z tohoto odvětví. Výroba se ale od roku 1816 omezovala, až nakonec došlo v roce 1864 k jejímu zastavení. (Město Vejprty, 2013)

Dalším důvodem rozvoje města byla výstavba železnice do Chomutova v roce 1782, která byla později spojena se saskou železnicí do Annabergu. Rozvoj města také souvisel s rostoucím počtem obyvatel. Zatímco v roce 1854 žilo ve Vejprtech 3 471 obyvatel, v roce 1890 to bylo již 8 351 a v roce 1912 dokonce 13 019 obyvatel. Vejprty tak postoupily z osmdesátého místa na čtyřicáté místo mezi městy v českých zemích podle počtu obyvatel. Většina obyvatel Vejprt byli v tehdejší době Němci. Češi tvořili v roce 1910 pouhé 2%. Na přelomu 19. a 20. století se zde začaly zřizovat pošty, nemocnice, jatka, elektrárna, ale byl zde zaveden i telefon a vodovod. (Město Vejprty, 2013)

První světová válka se podepsala i na Vejprtech. Byla snížena výroba a zhoršilo se zásobování. Po vzniku Československé republiky se začali do města stěhovat i čeští občané, opět zde rostl počet firem, které se zaměřovaly na výrobu textilního zboží, kabelů, počítačích strojů, papírového zboží, dřevěného zboží apod. Tak to probíhalo až do doby hospodářské krize, kdy byla výroba opět dramaticky omezena a docházelo k propouštění mnoha zaměstnanců. (Město Vejprty, 2013)

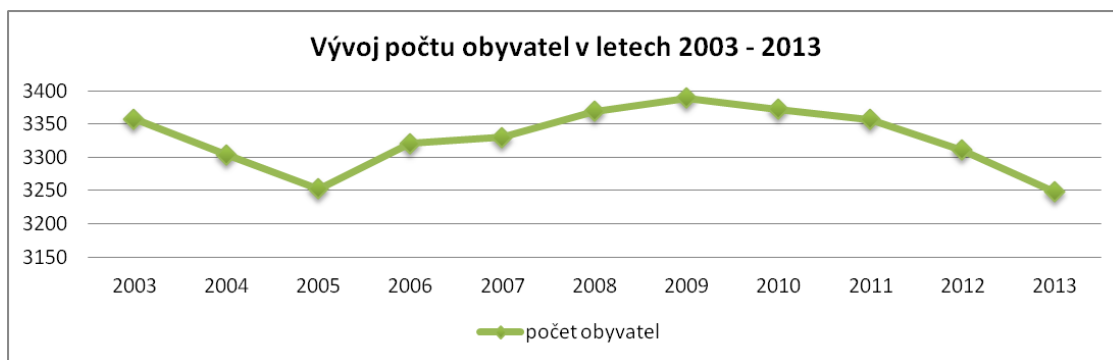
Na začátku druhé světové války z města odešli čeští občané, sociální demokraté, komunisté a židé. Válka změnila charakter výroby. Po skončení války se začali hromadně stěhovat němečtí občané do Německé republiky a Rakouska a naopak do města začali přijíždět občané z vnitrozemí a Slovenska. Začali se otevírat zestátněné podniky, především textilní. Dále papírny, Amati Kraslice (vyrábějící součástky do dechových nástrojů), Belet (vyrábějící nábytek a vysokozdvížné vozíky) a začaly se budovat panelové domy. V této době žilo ve městě permanentně kolem 3 500 – 4 000 obyvatel. (Město Vejprty, 2013)

Po pádu komunismu byl prvním starostou zvolen PaedDr. Václav Netolický. Ve městě v té době bohužel úspěšně neproběhla privatizace zemědělských a průmyslových podniků. V některých podnicích nebyla výroba zahájena, docházelo k jejich zavírání a postupně rostla nezaměstnanost. Postupem času začalo město upadat, budovy chátrat, město se postupně čím dál více zadlužovalo. Otevřel se zde ale hraniční přechod, začal růst cestovní ruch a příhraniční spolupráce s německým městem Bärenstein, díky které byla např. vybudována společná čistička odpadních vod v roce 1996.

V roce 2002 byla starostkou zvolena Jitka Gavdunová, v té době mělo město dluhy téměř ve výši 120 mil. Kč. Postupně se dluh umořoval a město tak mohlo opět růst. Docházelo k opravám nemovitostí, komunikací a byly zahájeny i nové investiční projekty.

V dnešní době žije ve Vejprtech v průměru asi 3 300 obyvatel, vývoj počtu obyvatel v posledním desetiletí zobrazuje obrázek č. 5. Za analyzované období hospodaření města počet obyvatel neustále klesal, v roce 2009 dosáhl počet obyvatel svého maxima, na začátku roku 2013 bohužel dosahuje svého minima v posledním desetiletí. Celková nezaměstnanost v obci činí přibližně 21,3%, celorepubliková míra nezaměstnanosti v roce 2012 činila 8,6%, v Ústeckém kraji již 13,3%. Z těchto údajů je patrné, že na katastrálním území města je míra nezaměstnanosti vysoko nad celorepublikovou i krajskou mírou.

Obr. č. 5: Vývoj počtu obyvatel v letech 2003 - 2013

Zdroj: Údaje poskytnuté Matričním úřadem, 2013

Nejvyšším orgánem města ve věci samostatné působnosti je zastupitelstvo. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel města. V zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích je stanoveno, že obec s počtem obyvatel v rozmezí 3 000 – 10 000 může stanovit počet členů zastupitelstva v rozmezí 11 – 25 členů. Zastupitelstvo města Vejprty je složeno z 15 členů. Zastupitelstvo zřídilo 4 výbory, z toho 3 výbory muselo zřídit povinně. Mezi povinné výbory patří výbor finanční, výbor kontrolní a výbor pro národnostní menšinu, jelikož v obci žije více než 10% občanů jiné národnosti. Dalším zřízeným výborem je výbor majetkový. Zřízen byl i osadní výbor, který se nachází na území Nového Zvolání. Vedle výborů jsou zřízeny ještě komise. Mezi ně patří bytová komise, komise pro kulturu, sport a cestovní ruch, komise fondu rozvoje bydlení a protipovodňová komise.

Zasedání zastupitelstva se konají každý druhý měsíc, tedy 6x ročně a jsou veřejně přístupná.

Jelikož patnáctičlenné zastupitelstvo splňuje podmínku danou zákonem o obcích pro zvolení rady, je ve Vejpřtech zvolena také rada města. Ta je výkonným orgánem v rámci samostatné působnosti a skládá se z pěti členů. Radu města tvoří starostka, 1. místostarosta, 2. místostarosta a další dva členové zastupitelstva. Zasedání rady se uskutečňuje každý měsíc a nejsou veřejně přístupná.

Plnění úkolů (zadaných zastupitelstvem či radou města) má na starosti městský úřad. Dále napomáhá výborům a komisím v oblasti samostatné působnosti a vykonává působnost přenesenou. V čele městského úřadu Vejprty stojí starostka města, kterou je Jitka Gavdunová, v její nepřítomnosti ji zastupuje místostarosta, popřípadě druhý místostarosta. Úřad je dále tvořen tajemníkem městského úřadu a zaměstnanci.

Městský úřad se dělí na několik odborů a oddělení. Nachází se zde odbor správy majetku města, odbor vnitřních věcí, sociálních věcí, školství, kultury a zdravotnictví, odbor bytového fondu, ekonomický odbor, dotační management a stavební úřad. Úkolem těchto odborů je příprava podkladů pro jednání zastupitelstva a rady a plnění úkolů zadaných zastupitelstvem či radou.

Město Vejprty na poskytování některých veřejných statků a služeb zřídilo organizace. Mezi příspěvkové organizace, které město zřídilo, patří Městská správa sociálních služeb, Základní škola, mateřská škola a praktická škola Vejprty, Služby města Vejprty a Základní umělecká škola. Město má také majetkovou účast v některých společnostech. Jedná se o Teplo Vejprty s.r.o. a Správa a údržba zeleně s.r.o., která byla v roce 2013 nově založena.

4. Analýza finančního hospodaření města Vejprty

Tato část bakalářské práce je zaměřena na samostatnou analýzu finančního hospodaření města Vejprty. Předmětem analýzy jsou příjmy a výdaje rozdělené na jednotlivé třídy rozpočtové skladby a celkové hospodaření města. To probíhalo na základě schválených rozpočtů v jednotlivých letech, zkoumána tedy budou i plnění sestavených rozpočtů. Analýza finančního hospodaření je provedena za jednotlivá rozpočtová období v letech 2009 až 2012 na základě účetních výkazů poskytnutých městským úřadem a osobními konzultacemi se zaměstnanci městského úřadu. Všechny položky z poskytnutých výkazů jsou upraveny a sníženy o hodnotu konsolidace, aby nebyla analyzovaná data zkreslena položkami převodů mezi jednotlivými účty města.

Finanční analýza je pro obce důležitá k řízení hospodaření. Pomocí ní je možné odhalit pozitivní, ale především negativní faktory, které nastaly v minulosti. Dále je možné navrhnout opatření, díky kterým mohou být negativní faktory odstraněny, či alespoň minimalizovány.

4.1 Příjmy města

Analýza příjmů města je zaměřena na celkové příjmy, ale i na jednotlivé rozpočtové třídy. V první řadě jsou analyzovány příjmy dle sestaveného a upraveného rozpočtu a dále sledováno jejich plnění. Následně jsou zkoumány jednotlivé třídy příjmů, jejich plnění a jejich složení. Změny výše příjmů v jednotlivých letech jsou vysvětleny v podrobnějším členění.

Příjmy by měly být dostatečně výnosné, aby obec byla schopna zajišťovat veřejné statky pro své občany a byla finančně soběstačná. Také by ale měly být závislé na aktivitě obce, což platí především pro příjmy nedaňové. Při sestavování rozpočtu by se město mělo řídit zásadou, že se do příjmové stránky mají započítávat jen ty příjmy, které jsou pro město jisté.

Tab. č. 2: Plnění rozpočtu příjmů (v tis. Kč)

Příjmy	2009	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	52 601,80	88 246,20	66 496,40	87 012,20
Upravený rozpočet	66 323,80	89 550,20	84 235,40	94 459,20
Skutečný rozpočet	65 700,49	90 143,96	84 919,05	75 682,44
Plnění schváleného rozpočtu v %	124,90%	102,15%	127,70%	86,98%
Plnění upraveného rozpočtu v %	99,06%	100,66%	100,81%	80,12%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Dle procentuálního plnění byl rozpočet při sestavování nejlépe odhadnut rok 2010, kdy byly skutečné příjmy pouze o 2 mil. Kč vyšší. Ve zbylých letech se sestavený rozpočet lišil již více. V letech 2009 a 2011 byly plánované příjmy v průměru o 26,3% nižší než skutečné. Jediné nadhodnocení proběhlo v posledním roce, tedy v roce 2012, kdy byl schválený rozpočet o bezmála 11,5 mil. Kč vyšší než skutečný.

Při upravování rozpočtu si již město vedlo lépe, v prvních třech letech se od skutečnosti měnil pouze minimálně. V posledním roce byl upravený rozpočet ještě navýšen, díky tomu bylo plnění rozpočtu ještě menší, pouze 80,1%.

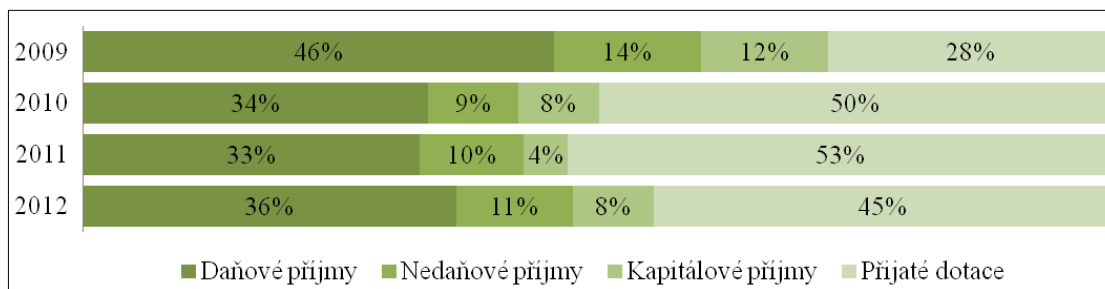
Tab. č. 3: Složení příjmů města Vejprty za období 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Druh příjmů	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
Daňové příjmy	30 055,45	46%	30 256,50	34%	27 828,12	33%	27 440,56	36%
Nedaňové příjmy	9 436,83	14%	7 919,86	9%	8 579,16	10%	8 642,20	11%
Kapitálové příjmy	8 101,58	12%	7 028,71	8%	3 612,29	4%	5 908,13	8%
Přijaté dotace	18 106,63	28%	44 938,89	50%	44 899,48	53%	33 691,55	45%
Příjmy celkem	65 700,49	100%	90 143,96	100%	84 919,05	100%	75 682,44	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Celkové příjmy města vzrostly pouze v roce 2010, oproti předchozímu roku byl zaznamenán nárůst takřka o 25 mil. Kč, což je v procentním vyjádření nárůst o 37,2%. Příjmy byly tedy vůbec nejvyšší za sledované období a jejich hodnota dosahovala 90.143,96 tis. Kč. V posledních dvou letech již celkové příjmy klesaly, v prvním z nich o více než 5 mil. Kč (pokles o 5,8%) a ve druhém o více než 9 mil. Kč (pokles o 10,9%). Výkyvy byly z největší části způsobeny změnami v přijatých dotacích kromě roku 2011, kdy pokles způsobily daňové a kapitálové příjmy, jelikož hodnota přijatých dotací byla shodná s rokem 2010.

Obr. č. 6: Složení příjmů města Vejprty v letech 2009 – 2012

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Co se týče složení příjmů, podíl jednotlivých tříd se v období velmi lišil. V prvním roce zastávaly daňové příjmy největší část, tj. 46%. Nedaňové příjmy tvořily 14% a byly o 2% vyšší, než kapitálové příjmy. V tomto roce byly také podíly nedaňových a kapitálových příjmů nejvyšší za sledované období. Přijaté dotace měly podíl 28%. V následujících letech vzrostl výrazně podíl dotací na úkor ostatních tříd, především třídy daňových příjmů. Přijaté dotace kolísaly kolem úrovně 50% celkových příjmů.

V porovnání se složením příjmů obcí ČR v roce 2011 dle obrázku č. 1 (str. 19) se složení příjmů Vejprt výrazně liší. V prvním roce zastávaly kapitálové příjmy o 11 procentních bodů vyšší část než republikový průměr. Ostatní příjmy měly nižší podíl. V dalších letech měly Vejprty vyšší podíl přijatých dotací a menší podíl daňových příjmů než průměr všech obcí v ČR. Kapitálové příjmy měly v roce 2010 a 2012 také vyšší podíl.

4.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou první třídou rozpočtové skladby a jsou pro obecní rozpočet velmi významné, většinou tvoří největší složku příjmů vůbec. Tyto příjmy jsou velmi dobře plánovatelné, jelikož se jejich výše mezi lety příliš nemění. Zpravidla se mění při legislativních změnách, především zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, nebo např. při zvýšení nebo snížení místních poplatků a správních poplatků. Závisí ale také především na situaci na trhu, tzn. na celostátním hrubém výnosu daní.

Tab. č. 4: Plnění daňových příjmů (v tis. Kč)

Daňové příjmy	2009	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	29 810,00	30 689,00	27 732,00	28 245,00
Upravený rozpočet	31 223,00	30 413,00	27 517,00	28 661,00
Skutečný rozpočet	30 055,45	30 256,50	27 828,12	27 440,55
Plnění schváleného rozpočtu v %	100,82%	98,59%	100,35%	97,15%
Plnění upraveného rozpočtu v %	96,26%	99,49%	101,13%	95,74%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Co se týče plnění první třídy rozpočtu, při sestavování a následném upravování rozpočtu byly příjmy spíše nadhodnocovány. Při schvalování rozpočtu došlo v roce 2009 a 2011 takřka k přesnému odhadu, ve zbývajících dvou letech se plánovalo s menšími příjmy, avšak pouze o necelá 3%. Upravený rozpočet se již lišil více než schválený, avšak největší odchylka byla ve výši 800 tis. Kč. Ve třech letech byly tyto příjmy vyšší v průměru o 2,8%, v roce 2011 byly podhodnoceny o 1%. Plnění rozpočtu také potvrzuje dobrou plánovatelnost daňových příjmů.

Daňové příjmy se dělí do tří hlavních částí, a sice příjmy z daní, příjmy z místních poplatků a příjmy ze správních poplatků, které jsou již definovány v teoretické části. Poslední skupinou v této třídě jsou příjmy ostatní, které zahrnují položky nespádající do předchozích tří částí. V následující tabulce jsou zobrazeny výše těchto příjmů a jejich procentuální podíl na celkových daňových příjmech.

Tab. č. 5: Složení daňových příjmů (v tis. Kč)

Daňové příjmy	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
Př. z daní	26 020,02	87%	26 396,99	87%	23 151,67	83%	23 427,78	85%
Př. z místních pop.	2480,77	8%	2686,25	9%	2412,06	9%	2298,68	8%
Př. ze správních pop.	553,42	2%	446,75	1%	592,26	2%	-28,15	0%
Ostatní příjmy	1001,24	3%	726,51	2%	1572,13	6%	1742,24	6%
CELKEM	30 055,45	100%	30 256,50	100%	27 728,12	100%	27 440,55	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Celková hodnota příjmů v jednotlivých letech zkoumání se pohybovala od 27 do 30 mil. Kč. V prvních dvou letech dosahovaly příjmy první třídy 30 mil. Kč, na 27 mil. Kč klesly v následujících dvou letech. To bylo způsobeno především poklesem příjmů z daní, které mají největší podíl v této třídě. V průměru se tento podíl pohybuje okolo 85,5%. Již zmíněný pokles činil zhruba 3 mil Kč., tedy z 26 mil. Kč na 23 mil. Kč. Mnohem menší jsou příjmy z místních poplatků, pro město jsou ovšem i tyto příjmy

nemalé, ročně se pohybují kolem 2.400 tis. Kč a v průměru zastávají 8,5% část třídy. Příjmy ze správních poplatků jsou již téměř nevýznamné, vyšší část zaujímají příjmy ostatní.

Příjmy z daní jsou městu vypláceny na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Tento zákon se v analyzovaných letech výrazněji neměnil, alespoň co se procentní účasti obcí na celostátním výnosu daní týče. Měnil se pouze podíl jednotlivých obcí na této části, který je každoročně zveřejňován ministerstvem financí ve vyhlášce.

Příjmy z daní lze rozdělit na příjmy ze svěřených daní a příjmy ze sdílených daní. Svěřené daně zcela náleží konkrétní obci, sdílené daně se rozdělují do několika veřejných rozpočtů, zpravidla se jedná o státní rozpočet, krajské rozpočty a obecní rozpočty.

Tab. č. 6: Složení příjmů z daní (v tis. Kč)

Příjmy z daní	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
Svěřené daně	5 406,67	21%	4 808,82	18%	2 286,82	10%	3 286,72	14%
Sdílené daně	20 613,35	79%	21 588,17	82%	20 864,85	90%	20 141,06	86%
CELKEM	26 020,02	100%	26 396,99	100%	23 151,67	100%	23 427,78	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Větší část příjmů z daní tvoří daně sdílené, v průměru 84,25% za sledované období. Zbývá část příjmů z daní připadá na svěřené daně, v průměru tedy 15,75%. V první řadě budou zkoumány jednotlivé příjmy ze svěřených daní, které jsou znázorněny v následující tabulce.

Tab. č. 7: Složení svěřených daní (v tis. Kč)

Svěřené daně	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
DzP PO za obce	3 764,40	70%	3 237,40	67%	795,40	35%	1 864,20	57%
Daň z nemovitosti	1 642,27	30%	1 571,42	33%	1 491,42	65%	1 422,52	43%
CELKEM	5 406,67	100%	4 808,82	100%	2 286,82	100%	3 286,72	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Svěřené daně se skládají z daně z příjmu PO, kterou platí město a daně z nemovitostí. Daň z nemovitostí v období nepatrně klesá, ale výrazněji se mění procentní podíl na svěřených daních. V roce 2009 město obdrželo 1.642 tis. Kč, pro tento rok schválilo zastupitelstvo města místní koeficient ve výši 2 a daňová povinnost poplatníků se tak násobila. V roce 2010 došlo ke změně zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí a

většina sazeb se zdvojnásobila. Z tohoto důvodu zastupitelstvo pro následující roky místní koeficient zrušilo, aby odlehčilo poplatníkům od daňového zatížení. Výnos z této daně byl i přesto pro město srovnatelný s rokem 2009. Můžeme říci, že příjem z daně z nemovitostí je pro obec stabilním příjmem.

Příjem z daně z příjmu právnických osob za obce se měnil již výrazněji. V prvních dvou letech se pohyboval na hodnotě 3.764 tis. Kč a 3.237 tis. Kč. V roce 2011 byl příjem téměř 800 tis. Kč, došlo tedy k vysokému poklesu, bezmála o 75% oproti předchozímu roku. V roce 2012 se příjem začínal opět zvyšovat, ale pouze o 1.069 tis. Kč.

V následující tabulce je zobrazeno složení příjmů ze sdílených daní ve sledovaných letech a jejich podíl na celkových sdílených daních.

Tab. č. 8: Složení sdílených daní (v tis. Kč)

Sdílené daně	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
DzP FO ze záv. činn.	4 515,42	22%	4 656,82	21%	4 846,54	23%	4 587,75	23%
DzP FO ze SVČ	627,12	3%	1 019,18	5%	592,96	3%	569,77	3%
DzP FO z kap. výn.	402,51	2%	403,13	2%	433,71	2%	487,76	2%
Daň z příjmů PO	5 012,32	24%	4 913,48	23%	4 539,36	22%	4 812,99	24%
DPH	10 055,98	49%	10 595,56	49%	10 452,28	50%	9 682,79	48%
CELKEM	20 613,35	100%	21 588,17	100%	20 864,85	100%	20 141,06	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Celková výše sdílených daní začínala na hodnotě 20.613 tis. Kč a následně kolísala, v roce 2010 vzrostla téměř o 1 mil. Kč. V dalších obdobích klesala každoročně zhruba o 700 tis. Kč.

Největší podíl na sdílených daních tvoří DPH, ročně tvoří v průměru 49% celkové obdržené sumy, což se pohybuje na hodnotě kolem 10 mil. Kč. V roce 2010 vzrostl příjem o 500 tis. Kč a tuto výši si udržel i v roce 2011. V posledním roce ovšem došlo k poklesu takřka o 800 tis. Kč. To bylo způsobeno snížením procenta pro město Vejprty, kterým se podílelo na procentní části celostátního hrubého výnosu daní, jelikož celostátní výnos daní vzrostl oproti předchozímu roku o 3 mld. Kč.

Zatímco v roce 2009 byl podíl Vejprt na daních 0,018647%, v dalším roce to bylo 0,018477%. V roce 2010 pokleslo procento na 0,018275% a v posledním roce se opět snížilo, a to na hodnotu 0,017308%. Klesající podíl se tedy projeví na příjmech města i v případě, že celostátní hrubý výnos daní v období byl konstantní či nepatrně rostl.

Příjem z daně z příjmu právnických osob představoval v prvním roce 5 mil. Kč, postupně se ale snižoval, výjimku tvoří pouze rok 2012, kdy se téměř o 300 tis. zvýšil, tedy na 4.812,99 tis. Kč. V tomto roce vzrostl celostátní hrubý výnos o 11 mld. Kč, což způsobilo i nárůst pro obce. V roce 2010 výnos z této daně neovlivnila ani změna sazby daně z příjmu PO, která klesla z 20% na 19%, jelikož bylo v tomto roce vybráno o 4 mld. Kč více než v roce 2009. Celkově tento příjem tvoří 23,25% svěřených daní.

Daň z příjmu FO ze závislé činnosti a funkčních požitků je v jednotlivých letech téměř srovnatelná a tvoří 22,25% svěřených daní. Největší změna nastala v roce 2012, kdy příjem klesl o 250 tis. Kč, což opět zavinilo procento města, jelikož celostátní výnos této daně byl shodný s rokem 2011.

U daně z příjmu FO ze samostatné výdělečné činnosti byla největší změna zaznamenána v roce 2010, nárůst činil přibližně 400 tis. Kč, ve zbylých letech byl příjem srovnatelný. Nárůst byl způsoben nejvyšší částkou za sledované období vybranou celostátně v tomto roce. Daně z příjmu FO ze samostatné výdělečné činnosti zastávají 3,5% část svěřených daní.

Poslední daní je daň z příjmu FO z kapitálových výnosů, která ve sledovaném období pozvolna rostla a pohybovala se v rozmezí 400 – 490 tis. Kč. Podíl na celkových sdílených daních je 2%

Další částí první třídy jsou příjmy z místních poplatků. Město Vejprty kromě poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst vybírá všechny poplatky, které dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích vybírat může. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možnosti jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace je vybírán jen výjimečně, zpravidla při vybudování nové vodovodní a kanalizační sítě, proto město nevybírání ani tento poplatek. Výše těchto poplatků se za analyzované období neměnila, pouze se měnil poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (poplatek za komunální odpady).

Tab. č. 9: Složení místních poplatků (v tis. Kč)

Místní poplatky	2009	2010	2011	2012
Poplatek ze psů	69,24	97,67	88,27	100,14
Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	7,63	15,98	23,78	17,29
Poplatek za užívání veřejného prostranství	569,94	516,28	624,46	578,21
Poplatek ze vstupného	6,04	3,85	3,18	2,39
Poplatek z ubytovací kapacity	4,87	11,31	10,82	8,39
Poplatek za shrom., sběr, tříd. a odstraň. kom. odp.	1 363,05	1 534,49	1 492,38	1 592,26
Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	460	506,67	269,17	
CELKEM	2 480,77	2 686,25	2 512,06	2 298,68

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Pro město plynou nejvyšší příjmy z poplatku za komunální odpady, který ve sledovaných letech víceméně rostl, pouze v roce 2011 nepatrně klesl. Za tento poplatek se vybralo ročně v průměru přibližně 1.500 tis. Kč. Nárůst je způsoben rostoucími náklady na odvážení odpadů. Druhým, v pořadí dle výnosnosti, je poplatek za užívání veřejného prostranství, díky kterému do městského rozpočtu ročně proudí kolem 570 tis. Kč. Posledním výnosnějším poplatkem je poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. Ten v roce 2011 klesl téměř na poloviční výši, než v roce 2010, kdy tento poplatek činil 500 tis. Kč. To bylo způsobeno snížením počtu VHP, za které se tento poplatek vybírá. V roce 2012 byl poplatek zrušen a obce ho tedy vybírat nemohou. Výnos ze zbývajících poplatků je pro město téměř zanedbatelný, dohromady přináší městskému rozpočtu průměrně kolem 117 tis. Kč.

Správní poplatky se dále podrobněji nedělí, z tohoto důvodu zde není uvedena žádná tabulka. Výše příjmů v jednotlivých letech je zobrazena v tabulce č. 5 (str. 36), za první 3 sledované roky bylo průměrně vybráno 530 tis. Kč. V posledním roce je tato položka záporná, přesněji -28 tis. Kč. To bylo způsobeno termíny splatností těchto poplatků, které obec odvádí jiným úřadům, např. Městskému úřadu v Kadani. V roce 2012 město již nezajišťovalo vydávání občanských průkazů apod., pouze odvedlo zbytek poplatků vybraných na konci roku 2011.

Tab. č. 10: Složení ostatních příjmů (v tis. Kč)

Ostatní příjmy	2009	2010	2011	2012
Poplatky a odvody v oblasti život. prostředí	781,32	498,07	1 361,62	1 018,19
Ostatní odvody z vybraných činn. a služeb	219,92	228,44	210,51	724,05
CELKEM	1 001,24	726,51	1 572,13	1 742,24

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Ostatní příjmy můžeme rozdělit do dvou podseskupení položek na poplatky a odvody v oblasti životního prostředí a ostatní odvody z vybraných služeb. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí zahrnují především poplatek za uložení odpadů, celková výše těchto poplatků za dané období kolísala. V roce 2010 klesla o 300 tis. Kč, následně ale vzrostla téměř o 900 tis. Kč. V posledním roce klesla o 350 tis. Kč na hodnotu 1 mil. Kč. Položka ostatních odvodů z vybraných činností a služeb byla první 3 roky téměř konstantní a pohybovala se na hodnotě 220 tis. Kč. V roce 2012 v této skupině přibyla položka odvodu z výherních hracích přístrojů, která nahradila příjmy z místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. Díky této položce vzrostlo podseskupení položek o 500 tis. Kč.

4.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou druhou třídou rozpočtové skladby. Jejich výše se odvíjí od vlastní podnikatelské činnosti města, tou je např. provozování Městského kulturního a společenského střediska či kina, ale i pronájem pozemků a nebytových prostor. Dle tabulky č. 3 (str. 34) tato třída v průměru tvořila 11% příjmů. V prvním roce jsou nedaňové příjmy nejvyšší a jejich výše činila 9.436 tis. Kč, což je 14% všech příjmů v daném roce. V dalších letech již výnos klesl a pohyboval se v rozmezí od 8.000-8.500 tis. Kč, procentuálně 9-11%.

Tab. č. 11: Plnění nedaňových příjmů (v tis. Kč)

Nedaňové příjmy	2009	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	6 794,00	6 217,00	5 612,00	6 999,00
Upravený rozpočet	9 291,00	7 735,00	8 937,00	8 612,00
Skutečný rozpočet	9 436,83	7 919,86	8 579,16	8 642,20
Plnění schváleného rozpočtu v %	138,90%	127,39%	152,87%	123,48%
Plnění upraveného rozpočtu v %	101,57%	102,39%	96,00%	100,35%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Obtížnost plánovatelnosti nedaňových příjmů dokazuje tabulka č. 11. Při sestavování rozpočtu byly nedaňové příjmy výrazně podhodnoceny, za celé období v průměru o 35,66%. Nejvyšší rozdíl byl v roce 2011, kdy se plánovalo s částkou téměř o 3 mil. Kč nižší, než ve skutečnosti byla vybrána. Upravený rozpočet se od skutečnosti již příliš nelišil, výjimku tvořil opět rok 2011, kdy tyto příjmy byly naopak nadhodnoceny o 4%.

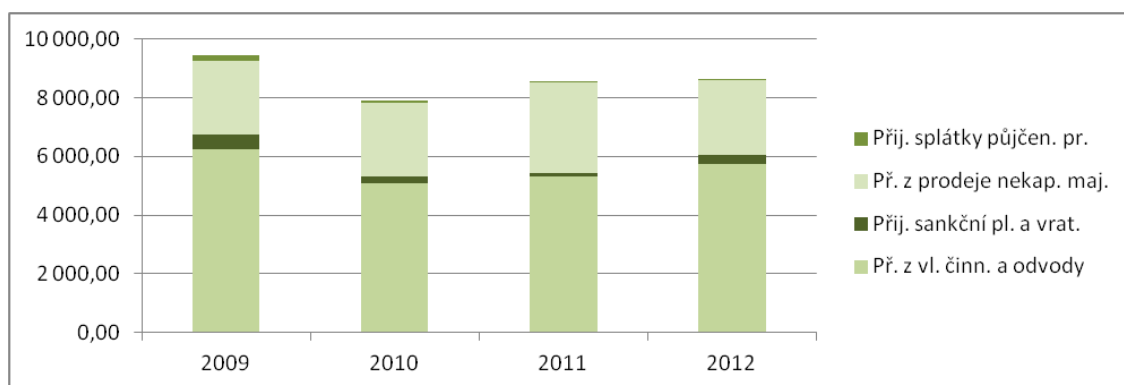
Co se týče složení příjmů, jsou tyto příjmy rozděleny v následující tabulce dle rozpočtové skladby na seskupení položek. V druhé třídě jsou celkem 4 seskupení položek, které budou dále analyzovány. Celková hodnota nedaňových příjmů v druhém roce klesla z 9.436 tis. Kč na 7.919 tis. Kč, v roce 2011 vzrostla o 600 tis. Kč a na stejné hodnotě se pohybovala i v následujícím roce.

Tab. č. 12: Složení nedaňových příjmů (v tis. Kč)

Nedaňové příjmy	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
Př. z vl. činn. a odvody	6 257,38	66%	5 074,67	64%	5 318,29	62%	5 726,97	66%
Přij. sankční pl. a vratky	485,44	5%	237,11	3%	115,26	1%	337,62	4%
Př. z prodeje nekap. maj.	2 520,65	27%	2 529,97	32%	3 105,57	36%	2 537,57	29%
Přij. splátky půjčen. pr.	173,36	2%	78,11	1%	40,04	0%	40,04	0%
CELKEM	9 436,83	100%	7 919,86	100%	8 579,16	100%	8 642,20	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Obr. č. 7: Složení nedaňových příjmů

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Největší část nedaňových příjmů tvoří příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, v průměru 64,5% za celé období. V roce 2009 bylo toto seskupení položek vůbec nejvyšší za zkoumané roky, jeho výše činila 6.257 tis. Kč. V následujícím roce kleslo zhruba o 1.200 tis. Kč. Tento pokles byl vyvolán především menšími příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí o 1 mil. Kč. V dalších letech se příjmy z vlastní činnosti opět zvyšovaly. Významnějšími příjmy v seskupení položek jsou příjmy z poskytování služeb a výrobků, dále příjmy z pronájmu pozemků a příjmy z pronájmu movitých věcí.

Druhou nejvýznamnější položku nedaňových příjmů města tvořily příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy. V průměru zaujímaly 31% celkových nedaňových příjmů. V roce 2011 byly tyto příjmy nejvyšší a dosahovaly výše

3.105 tis. Kč. V ostatních letech jsou konstantní ve výši 2.500 tis. Kč. Nejvíce prostředků plyne v rámci poskytnutých darů městu, dále ostatní příjmy, které nelze přesněji zařadit. Poslední významnější položkou jsou přijaté pojistné náhrady od pojišťoven v rámci pojištění majetku města.

Přijaté sankční platby a vratky transferů kolísaly, v průměru činily 3,25% druhé třídy. V tomto podseskupení největší část tvořily příjmy ze sankčních plateb, vratky transferů zde byly velmi nízké. Přijaté splátky půjčených prostředků tvořily také velmi malý příjem v třídě nedaňových příjmů. V roce 2009 byly nejvyšší, avšak pouze ve výši 173 tis. Kč.

4.1.3 Kapitálové příjmy

Třetí třídou rozpočtové skladby jsou příjmy kapitálové, ty jsou pro město méně významné a dle tabulky č. 3 (str. 34) zastávají v průměru 8% příjmů, svou výši je třída kapitálových příjmů ze všech tříd nejmenší.

Tab. č. 13: Plnění kapitálových příjmů (v tis. Kč)

Kapitálové příjmy	2009	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	3 526,00	40 032,00	12 352,00	6 866,00
Upravený rozpočet	8 601,00	7 157,00	3 503,00	11 207,00
Skutečný rozpočet	8 101,58	7 028,71	3 612,29	5 908,13
Plnění schváleného rozpočtu v %	229,77%	17,56%	29,24%	86,05%
Plnění upraveného rozpočtu v %	94,19%	98,21%	103,12%	52,72%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

V tabulce č. 13 je zobrazeno plnění rozpočtu kapitálovými příjmy. Tabulka dokazuje, že plánovatelnost této třídy je velmi obtížná. Velmi úzce souvisí se situací na trhu nemovitostí, obci se tedy při nedostatečné poptávce nemusí povést prodat některý z majetků zamýšlených k prodeji. Při sestavování rozpočtu byl nejlépe odhadnut rok 2012, kdy byly tyto příjmy nadhodnoceny pouze o 23,95%, což představuje rozdíl 958 tis. Kč. Nejvyšší rozdíl byl v roce 2010, kdy se plánovalo s příjmy ve výši 40 mil. Kč a ve skutečnosti dosáhly pouze 7 mil. Kč. V roce 2011 byly naplánované příjmy vyšší téměř o 9 mil. Kč. Rok 2009 byl jediným rokem, kdy tyto příjmy byly naopak podhodnoceny, a to o 4.575 tis. Kč.

Při úpravě sestaveného rozpočtu se příliš nelišily příjmy v letech 2009 až 2011. Původně nejlépe odhadnuté příjmy v roce 2012 byly ovšem při upravování rozpočtu nadhodnoceny ještě více, téměř na dvojnásobek skutečně dosažené výše.

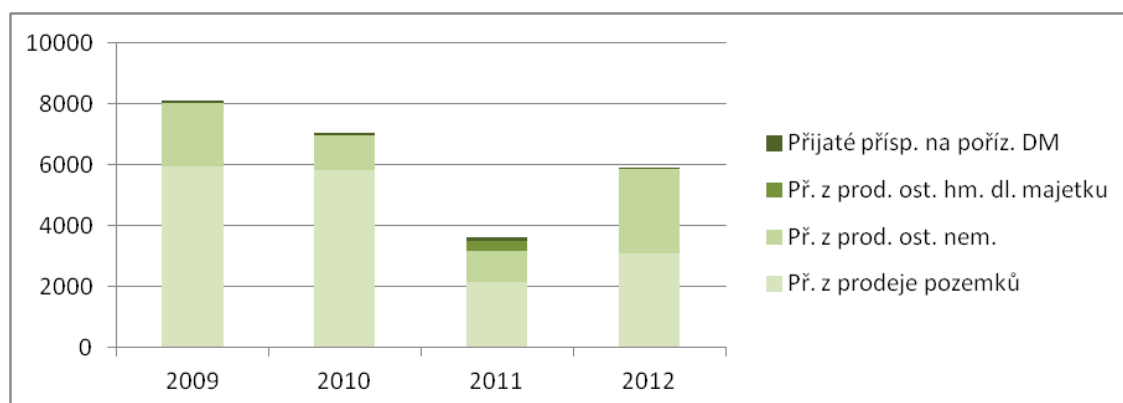
Celková hodnota, která městu plynula v rámci kapitálových příjmů, se v prvních třech letech snižovala. V roce 2009 činila 8.101 tis. Kč a následně o 1 mil. Kč klesla. V roce 2011 se příjmy snížily ještě o polovinu. Nárůst nastal až v posledním roce, kdy hodnota dosahovala 5.908 tis. Kč.

Tab. č. 14: Složení kapitálových příjmů (v tis. Kč)

Kapitálové příjmy	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
Př. z prodeje pozemků	5 924,88	73%	5 806,44	82%	2 128,95	59%	3 097,51	52%
Př. z prod. ost. nem.	2 084,4	26%	1 171,87	17%	1 023,34	28%	2 749,42	47%
Př. z prod. ost. hm. dl. maj.	29,3	0%			360	10%	1	0%
Přijaté přísp. na pořiz. DM	63	1%	50,4	1%	100	3%	60,2	1%
CELKEM	8 101,58	100%	7 028,71	100%	3 612,29	100%	5 908,13	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Obr. č. 8: Složení kapitálových příjmů

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Složení kapitálových příjmů zobrazuje tabulka č. 14. a obrázek č. 8. Město mělo příjmy pouze v seskupení položek příjmů z prodeje dlouhodobého majetku a ostatních kapitálových příjmů. Do seskupení položek příjmů z prodeje dlouhodobého finančního majetku nespádaly za vybrané roky žádné příjmy. Z tohoto důvodu jsou v tabulce zobrazeny přímo jednotlivé položky rozpočtové skladby, nikoliv seskupení či podseskupení položek.

Nejvyšší položkou v třídě kapitálových příjmů jsou příjmy z prodeje pozemků, které v průměru zastávaly podíl 66,5%. Významnějšími příjmy jsou dále příjmy z prodeje

ostatních nemovitostí a jejich částí, které činily v průměru 29,5%. Poměr se ale výrazně mění a v roce 2012 dosahuje téměř stejné výše jako příjmy z prodeje pozemků. Položky příjmů z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku a přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku jsou pro město zanedbatelné, dohromady zastávají v průměru část 4%. V roce 2010 dokonce žádný ostatní hmotný dlouhodobý majetek prodán nebyl.

Příjmy z prodeje pozemku byly v roce 2009 a 2010 téměř srovnatelné a pohybovaly se na hodnotě 5.850 tis. Kč, na kapitálových příjmech se tedy podílely 73% a následně 82%. V těchto letech se městu podařilo prodat významnější část pozemků a platby za ně byly rozloženy do dvou let. V roce 2011 ovšem klesly o 3,7 mil. Kč na hodnotu 2.128 tis. Kč. V posledním roce vzrostly o 1 mil. Kč.

Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí za období kolísaly. V prvním roce město obdrželo 2.084 tis. Kč, v letech 2010 a 2011 se pohybovaly ve výši jednoho mil. Kč. V roce 2012 vzrostly na 2.749 tis. Kč. Tyto poklesy byly zaznamenány spíše v oblasti bytového hospodářství.

Poslední dvě seskupení položek tvoří pouze malou část příjmů a některé se ani každoročně neopakují. Jedná se o příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku a přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku.

4.1.4 Přijaté dotace

Poslední analyzovanou třídou příjmů jsou přijaté dotace. Svou výnosností jsou pro město velmi významné, zejména od roku 2010, kdy tyto příjmy výrazně vzrostly a tvořily zhruba polovinu příjmů. V roce 2009 hodnota přijatých dotací činila 18.106 tis. Kč, v následujících dvou letech město obdrželo z dotací téměř shodné částky, které byly nejvyšší za analyzované období. Jejich hodnota se pohybovala na hranici téměř 45 mil. Kč. V posledním roce klesly dotace o více než 11 milionů na částku 33.691 tis. Kč.

Poskytnutí dotací závisí na mnoha faktorech. Některé vypsání dotační tituly mohou být v průběhu roku pozastaveny či úplně zrušeny, ale i pro město poskytnutí dotací z nabízených dotačních titulů není samozřejmé. Dotace mohou být městu zamítnuty nebo město může již poskytnutou dotaci vracet zpět poskytovateli při nesplnění

podmínek čerpání. Z tohoto důvodu je i plánování dotací velice obtížné, což dokazuje následující tabulka, která vyjadřuje plnění rozpočtu přijatými dotacemi.

Tab. č. 15: Plnění přijatých dotací (v tis. Kč)

Přijaté dotace	2009	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	12 471,80	11 308,20	20 800,40	44 902,20
Upravený rozpočet	17 208,80	44 245,20	44 278,40	45 979,20
Skutečný rozpočet	18 106,63	44 938,89	44 899,48	33 691,55
Plnění schváleného rozpočtu v %	145,18%	397,40%	215,86%	75,03%
Plnění upraveného rozpočtu v %	105,22%	101,57%	101,40%	73,28%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Na první pohled je viditelné plánování s menšími přijatými dotacemi v prvních třech letech. V posledním roce bylo plánováno s dotacemi, které měly být o 11 mil. Kč vyšší než skutečně obdržené dotace.

Dotace byly v prvních třech letech podhodnoceny v průměru o 153%. Nejvyšší rozdíl nastal v roce 2010, kdy zastupitelstvo počítalo pouze s dotacemi ve výši 11 mil. Kč, skutečná výše za rok však byla téměř 45 mil. Kč. Výraznější rozdíl byl i v následujícím roce, kdy skutečná výše byla o 24 mil. Kč vyšší než plánovaná.

Upravený rozpočet se v prvních třech letech příliš nelišil, skutečné dotace byly pouze o 2,73% vyšší než plánované. V roce 2012 byl upravený rozpočet opět nadhodnocen. V tomto roce totiž město obdrželo zatím jen polovinu dotace na sanaci potoka a plánovalo s dotací na společné souměstí Vejprty – Bärenstein, jejíž velká část bude nakonec vyplacena až v roce 2013.

Tab. č. 16: Složení přijatých dotací (v tis. Kč)

Přijaté dotace	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
Neinvestiční dotace	10 974,17	61%	14 396,48	32%	19 282,15	43%	4 975,07	15%
Investiční transfery	7 132,46	39%	30 542,41	68%	25 617,33	57%	28 716,48	85%
CELKEM	18 106,63	100%	44 938,89	100%	44 899,48	100%	33 691,55	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Obr. č. 9: Složení přijatých dotací

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Více než polovinu dotací v prvním roce tvořily dotace neinvestiční, tento poměr začínal na 61% a v dalších letech docházelo k jeho zmenšování. Naopak tedy investiční dotace rostly. V roce 2009 byla hodnota neinvestičních dotací 10.974 tis. Kč. Do tohoto seskupení položek patří např. příspěvky na výkon státní správy a dávky v hmotné nouzi, které činily 6.600 tis. Kč. V dalších dvou letech hodnota neinvestičních dotací rostla, v roce 2010 hodnota vzrostla na 14.396 tis. Kč a následně na 19.282 tis. Kč. Tento nárůst byl způsoben rostoucími dotacemi poskytnutými na vyplácení sociálních dávek. V posledním roce dotace výrazně poklesly o více než 14 mil. Kč. To bylo způsobeno tím, že vyplácení sociálních dávek přešlo na úřady práce.

Investiční dotace tvořily v roce 2009 hodnotu 7.132 tis. Kč. Tato hodnota byla za sledované období nejnižší, v tomto roce byla poskytnuta dotace na rekonstrukci komunikace v ulici Jana Švermy ve výši 2,9 mil. Kč v rámci programu cíle Evropské územní spolupráce. Ve stejném roce byla poskytnuta dotace na rekonstrukci ulice Maxima Gorkého ve výši 1.782 tis. Kč. V roce 2010 hodnota investičních dotací vzrostla na 30 mil. Kč. V tomto roce byla poskytnuta dotace na revitalizaci ulice Myslbekova ve výši 9.926 tis. Kč a revitalizaci ulice Boženy Němcové ve výši 12.913 tis. Kč z ROP Severozápad. Dále byla poskytnuta dotace na rekonstrukci některých dalších komunikací.

V následujícím roce tvořily poskytnuté investiční dotace hodnotu 25.617 tis. Kč. Zde byla poskytnuta průtoková dotace ve výši 19.654 tis. Kč na vybudování dvou budov chráněného bydlení pro MSSS. V roce 2012 činila hodnota dotací 28.716 tis. Kč. V tomto roce byla vyplacena dotace na sanaci potoka ve výši 14.881,5 tis. Kč ze státního rozpočtu. Dále zateplení budov Mateřské školy a Základní a Pomocné školy.

4.2 Výdaje města

V této podkapitole je provedena analýza výdajů města za sledované období. Stejně jako u analýzy příjmů je napřed zkoumáno plnění sestaveného a upraveného rozpočtu. Následně jsou zkoumány jednotlivé rozpočtové třídy výdajů, jejich plnění a jejich složení. Změny výdajů v jednotlivých letech jsou vysvětleny v podrobnějším členění.

V první řadě by měly být financovány výdaje běžné, aby mohl být zajištěn provoz města a až následně může město uvažovat o výdajích kapitálových. Těmi jsou jednorázové dlouhodobé investice, aby si město zajistilo budoucí rozvoj, zvýšilo kvalitu nabízených veřejných statků a potenciál svého území. I při sestavování výdajů rozpočtu by se město mělo řídit zásadou započítávat všechny výdaje, které pravděpodobně nastanou.

Tab. č. 17: Plnění rozpočtu výdajů (v tis. Kč)

Výdaje	2009	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	48 373,80	87 941,20	109 375,40	133 744,20
Upravený rozpočet	65 159,80	89 792,20	97 164,40	137 470,20
Skutečný rozpočet	62 285,23	87 191,42	94 267,99	111 468,38
Plnění schváleného rozpočtu	128,76%	99,15%	86,19%	83,34%
Plnění upraveného rozpočtu	95,59%	97,10%	97,02%	81,09%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Celkové výdaje byly kromě roku 2009 při sestavování rozpočtu nadhodnocovány, průměrně o 10,5%. Nejlépe odhadnuty byly v roce 2010. V prvním roce bylo počítáno s výdaji o 14 milionů nižšími, což je rozdíl 28,76%. V letech 2011 a 2012 bylo při sestavování rozpočtu počítáno s vyššími výdaji, než byly skutečně vynaloženy. V prvním z těchto let byly výdaje o 15 mil. Kč nižší, ve druhém o 22 mil. Kč. Tento rozdíl byl průměrně ve výši 15%.

V upraveném rozpočtu se ve všech letech počítalo s vyššími příjmy. Nadhodnocení se pohybovalo průměrně ve výši 7,3%. V prvních třech letech se rozdíl pohyboval v rozmezí 2.600-2.900 tis. Kč. V roce 2012 byly výdaje v upraveném rozpočtu ještě vyšší, než v původně schváleném. Skutečně vynaložené výdaje byly o 26 mil. Kč.

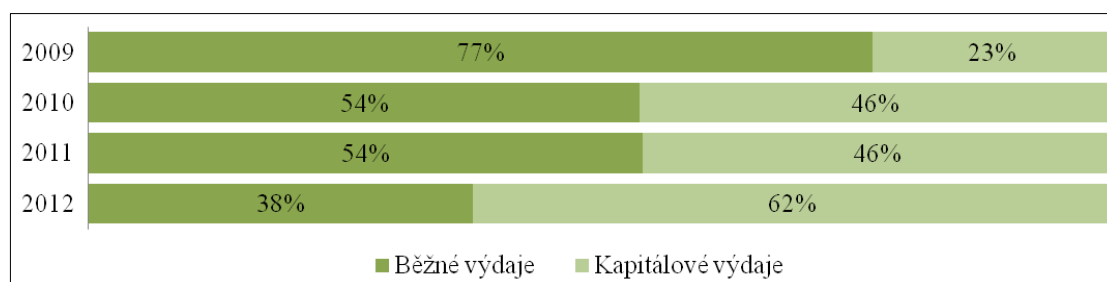
Tab. č. 18: Složení výdajů města Vejprty za období 2009 – 2012 (v tis. Kč)

Druh výdajů	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
Běžné výdaje	47 780,73	77%	46 987,98	54%	51 080,19	54%	41 868,90	38%
Kapitálové výdaje	14 504,50	23%	40 203,44	46%	43 187,80	46%	69 599,48	62%
Výdaje celkem	62 285,23	100%	87 191,42	100%	94 267,99	100%	111 468,38	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Celkové výdaje města v analyzovaném období neustále rostly. V roce 2009 tvořily 62.285 tis. Kč, v následujícím roce vzrostly o 25 mil. Kč na hodnotu 87.191 tis. Kč, tento nárůst byl za sledované období nejvyšší. V roce 2011 vzrostly o 7 mil. Kč a v posledním roce byla hodnota výdajů 111.468 tis. Kč, tedy nejvyšší. Nárůst ve všech letech způsobovaly spíše výdaje kapitálové, v roce 2011 vzrostly i výdaje běžné, které následně klesly především z důvodu již zmíněných sociálních dávek.

Obr. č. 10: Složení výdajů města Vejprty v letech 2009 – 2012

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Obrázek č. 11 zobrazuje složení výdajů města. V prvním roce zastávaly běžné výdaje 77% část, zbylá část rovná 23% připadala na výdaje kapitálové. Podíl běžných výdajů ovšem klesal. V roce 2010 a 2011 zastávaly běžné výdaje poměr 54%. V posledním roce bylo vynaloženo 62% prostředků na kapitálové výdaje.

V porovnání se tato skutečnost od složení výdajů všech obcí ČR v roce 2011 dle obrázku č. 2 (str. 26) výrazně liší. V roce 2009 je podíl běžných výdajů oproti celorepublikovému průměru vyšší. Od roku 2010 je však tento poměr nižší než poměr všech obcí ČR a v dalších letech se ještě více snižuje. V posledním roce kapitálové výdaje zaujímaly dvojnásobný poměr oproti republikovému průměru. Město Vejprty tak vynakládá více peněžních prostředků do kapitálových výdajů a tím tak podporuje svůj vzhled, rozvoj, ale i kvalitu veřejných služeb, jako je např. veřejné osvětlení, komunikace, veřejné prostory apod. Tuto skutečnost lze potvrdit i viditelnou změnou vzhledu města v posledních letech.

4.2.1 Běžné výdaje

Běžnými výdaji se financují běžné potřeby obce, mezi něž můžeme zařadit platby za energie, platy zaměstnanců a s nimi související pojistné či nájemné. Výdaje se opakují každý rok a tak jsou z části velmi dobře plánovatelné, na druhou stranu ale nejsou příliš ovlivnitelné.

Tab. č. 19: Plnění běžných výdajů (v tis. Kč)

Běžné výdaje	2009	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	41 227,80	46 984,20	43 485,40	70 341,20
Upravený rozpočet	49 259,80	48 951,20	53 631,40	73 619,20
Skutečný rozpočet	47 780,73	46 987,98	51 080,19	41 868,90
Plnění schváleného rozpočtu v %	115,89%	100,01%	117,47%	59,52%
Plnění upraveného rozpočtu v %	97,00%	95,99%	95,24%	56,87%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Při sestavování rozpočtu byl nejlépe odhadnut rok 2010. V roce 2009 a 2011 byly skutečně vynaložené běžné výdaje v průměru o 16,68% vyšší než původně plánované. V posledním roce byla situace opačná, skutečně vynaložené výdaje byly o 28.473 tis. Kč nižší, což představuje rozdíl 40,48%.

Upravený rozpočet se v prvních třech letech lišil již méně. V těchto letech byly výdaje nadhodnoceny v průměru o 3,92%. V posledním roce bylo v upraveném rozpočtu plánováno s o 3 mil. Kč vyššími výdaji než v původně sestaveném rozpočtu. Nadhodnocení se tedy ještě více zvýšilo a činilo 43,13%. To souvisí s realizací sanace potoka, kdy město plánované výdaje ve výši 28 mil. Kč nakonec neuskutečnilo v třídě běžných výdajů, ale uskutečnilo výdaje ve výši téměř 15 mil. Kč ve třídě kapitálových výdajů. Další část realizace proběhne v roce 2013.

Tab. č. 20: Složení běžných výdajů (v tis. Kč)

Běžné výdaje	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
Výdaje na platy a poj.	10 179,42	21%	10 922,88	13%	10 689,79	21%	11 477,07	27%
Neinvestiční nákupy	13 484,14	28%	12 025,50	26%	13 328,96	26%	13 899,39	20%
Nein. tr. SP subj.	400,62	1%	418,12	1%	381,98	1%	506,21	1%
Nein. tr. VP subj.	17 014,24	36%	16 610,23	35%	17 100,36	33%	15 631,72	37%
Nein. transf. obyv.	6 702,31	12%	7 011,25	15%	9 572,42	19%	285,12	1%
Ostatní. nein. výdaje					6,68	0%	69,39	0%
CELKEM	47 780,73	100%	46 987,98	100%	51 080,19	100%	41 868,90	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Obr. č. 11: Složení běžných výdajů

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

V tabulce č. 20 jsou demonstrována jednotlivá seskupení položek běžných výdajů a jejich procentní část na celku. Pro lepší představu o podílech je zde uveden i graf

Nejvyšší část výdajů je vynakládána na neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a v průměry tvoří 52,75%. Každoročně z této částky proudí kolem 12 mil. Kč organizacím zřízeným městem. Největší část zdrojů plyne do zřízené příspěvkové organizace Služby města Vejprty. V roce 2012 to bylo více než 8 mil. Kč, zbylá část rovná 4 mil. Kč byla poskytnuta školským organizacím. Další část běžných výdajů plyne do státního rozpočtu ve formě daní a poplatků, v roce 2009 byla tato částka 4.246 tis. Kč.

Výdaje na platy a pojištění během období pozvolna rostly. V roce 2011 nepatrně klesly, ale v následujícím roce byly na nejvyšší úrovni. V průměru na platy město vynakládá 10.834 tis. Kč.

Neinvestiční nákupy se mimo rok 2010 pohybovaly na úrovni 13,5 mil. Kč. V roce 2010 bylo vynaloženo 12 mil. Kč. Mezi neinvestiční nákupy patří zejména platby za energie, drobné opravy a údržby, materiál a pomůcky nebo různé služby jako jsou např. poštovní, telekomunikační, právnické atd.

Neinvestiční transfery obyvatelstvu každoročně obsahují položky náhrad mezd v době nemoci a pohybují se v rozmezí od 3.000 Kč do 15.000 Kč. Další položkou jsou dary obyvatelstvu, které v průměru tvoří 262 tis. Kč. Do roku 2011 se v rozpočtu města objevovaly výdajové položky sociálních dávek. Ty tvořily v prvních dvou letech zkoumání zhruba 6.500 tis. Kč, v roce 2011 dokonce 9.282 tis. Kč. Od roku 2012

sociální dávky vyplácejí úřady práce, z tohoto důvodu se neinvestiční transfery obyvatelstvu velmi výrazně snížily.

Položky neinvestičních transferů soukromoprávním subjektům a ostatní neinvestiční transfery tvoří velmi malou část běžných výdajů. Každoročně pouze 1%.

4.2.2 Kapitálové výdaje

Druhou třídou výdajů jsou výdaje kapitálové, ty slouží především na dlouhodobé investiční projekty obce. V první řadě bude opět zkoumáno plnění rozpočtu kapitálovými výdaji.

Tab. č. 21: Plnění kapitálových výdajů (v tis. Kč)

Kapitálové výdaje	2009	2010	2011	2012
Schválený rozpočet	7 146,00	40 957,00	65 890,00	63 403,00
Upravený rozpočet	15 900,00	40 841,00	43 533,00	63 851,00
Skutečný rozpočet	14 504,50	40 203,44	43 187,80	69 599,48
Plnění schváleného rozpočtu v %	202,97%	98,16%	65,55%	109,77%
Plnění upraveného rozpočtu v %	91,22%	98,44%	99,21%	109,00%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

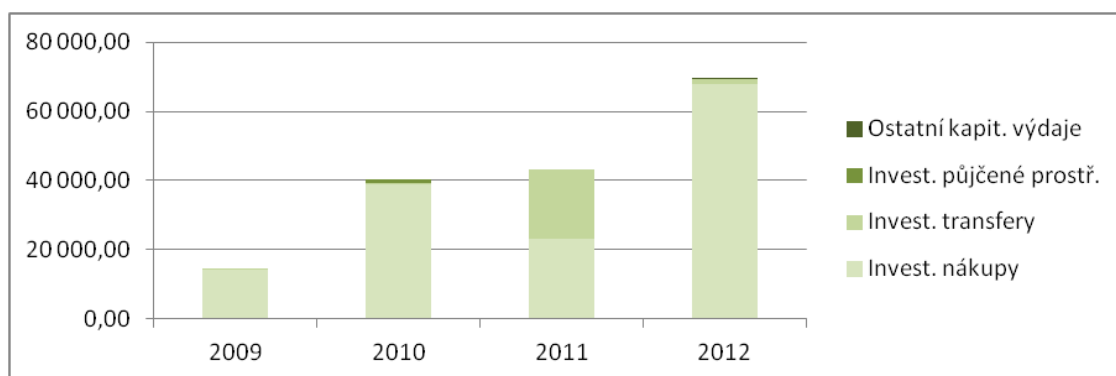
Tabulka č. 20 zobrazuje výše schválených a upravených rozpočtů a jejich skutečnou výši. Viditelný je zde rostoucí charakter výdajů, největší skoky proběhly v roce 2010 a 2012. V těchto letech také byly kapitálové výdaje naplánovány nejlépe a téměř vůbec nebyly upravovány. V roce 2009 byly výdaje podhodnoceny, odhadovaná výše tvořila pouze polovinu výše skutečné. Naopak v roce 2011 byly schválené výdaje o 22 mil. Kč vyšší než skutečné. To způsobil plánovaný investiční projekt revitalizace Kostelního náměstí, který v tomto roce nebyl realizován z důvodu soudního sporu s firmou, jež nebyla vybrána ve výběrovém řízení. Upravený rozpočet v roce 2009 a 2011 se od skutečnosti již příliš nelišil.

Tab. č. 22: Složení kapitálových výdajů (v tis. Kč)

Kapitálové výdaje	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%
Invest. nákupy	13 989,61	96%	38 925,64	97%	22 939,02	53%	67 802,36	97%
Invest. transfery	514,89	4%	277,80	1%	20 248,78	47%	1 422,12	2%
Invest. půjčené prostř.			1 000,00	2%				
Ostatní kapit. výdaje							375,00	1%
CELKEM	14 504,50	100%	40 203,44	100%	43 187,80	100%	69 599,48	100%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Obr. č. 12: Složení kapitálových výdajů

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Kapitálové výdaje se téměř celé soustředí do seskupení položek investičních nákupů. Jedinou výjimku tvoří rok 2011, kdy polovina kapitálových výdajů byla vynaložena v rámci seskupení položek investičních transferů. V tomto roce byl městem poskytnut investiční transfer ve výši 19.899 tis. Kč příspěvkové organizaci MSSS na financování projektu Chráněné bydlení. Projekt spočíval ve vybudování dvou domů s bytovými jednotkami určenými pro schopnější klienty MSSS. Na projekt byla poskytnuta dotace 19.654 tis. Kč. Investiční transfery ve zbylých letech tvořily minimální část výdajů. Ve zbylých třech letech tvořily zhruba 2,5% kapitálových výdajů.

Investiční nákupy měly v analyzovaném období kolísavý charakter. Většina vynaložených prostředků byla poskytnuta v rámci položky budovy, haly a stavby. Investiční nákupy velmi úzce souvisejí s poskytnutými investičními transfery, především v letech 2009 až 2011. Výdaje jsou pochopitelně vyšší než poskytnuté dotace. To je z důvodu povinné finanční spoluúčasti obce na projektech, na které byla dotace poskytnuta a dalších projektů, které financovalo město samo. V prvním roce proběhla již zmíněná rekonstrukce komunikace ulice Jana Švermy a Maxima Gorkého, která si vyžádala finanční prostředky ve výši 6.352 tis. Kč. V roce 2010 proběhla rekonstrukce ulic Myslbekova a Boženy Němcové a některých dalších komunikací. Na rekonstrukce bylo vynaloženo více než 29 mil. Kč.

V roce 2011 bylo provedeno zateplení budovy Mateřské školy. Začala první fáze realizace společného souměstí a realizace bezbariérového centra. V posledním roce byly investiční nákupy nejvyšší za sledované období, ale také byly podstatně vyšší, než poskytnuté dotace. Bylo dokončeno zateplení budovy Základní a Pomocné školy. Byl realizován projekt revitalizace Kostelního náměstí, na který byl poskytnut překlenovací

úvěr již v roce 2011. Dalším důvodem vyšších výdajů byl projekt společného souměstí Vejprty – Bärenstein, na který bude poskytnuta dotace v roce 2013 a musel být tedy financován pomocí úvěru. Poslední významnou výdajovou událostí byla sanace potoka.

Poslední dvě seskupení položek se vyskytly pouze jednou za sledované období. Jedná se o seskupení investičních půjčených prostředků a ostatních kapitálových výdajů.

4.3 Financování

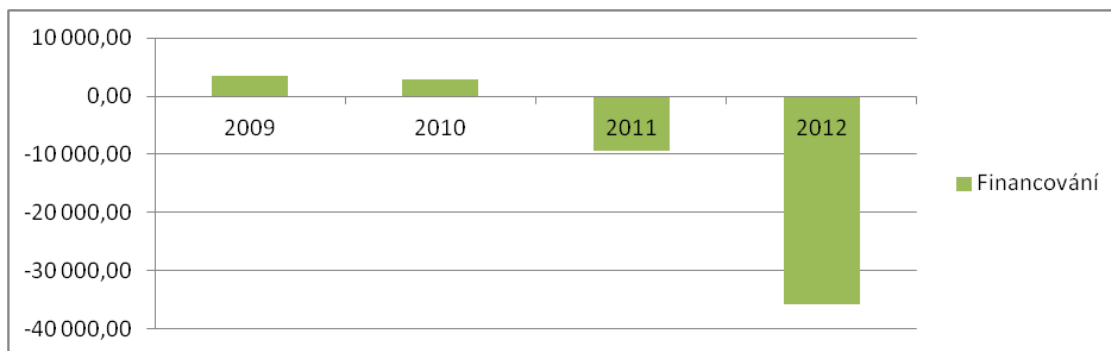
Jak je již definováno v teoretické části práce, třída financování má v rozpočtu města zvláštní postavení. Jako jediná třída zahrnuje pouze návratné peněžní operace, kdežto předchozí třídy byly nenávratného charakteru. Třída financování slouží k pokrytí schodku rozpočtu nebo naopak k využití přebytku rozpočtu.

Tab. č. 23: Saldo rozpočtu v letech 2009 - 2012 (v tis. Kč)

Financování	2009	2010	2011	2012
Příjmy	71 453,86	123 060,37	93 707,21	105 374,96
Výdaje	68 038,60	120 106,83	103 056,15	141 160,90
Saldo rozpočtu	3 415,26	2 953,54	-9 348,94	-35 785,94

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Obr. č. 13: Saldo rozpočtu (v tis. Kč)

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Tabulka č. 23 a obrázek č. 13 zobrazují saldo rozpočtu v jednotlivých letech zkoumání. Vejprty v prvních dvou letech hospodařily s přebytkem, který ale v druhém roce klesl. V následujících dvou letech začaly hospodařit se schodkovým rozpočtem. Schodek v roce 2011 činil 9.348,94 tis. Kč, v dalším roce byl již ve výši 35.785,94 tis. Kč, což je vysoký nárůst. Průměrně schodek tvořil 18,5% výdajů v letech 2011 a 2012. Přebytek hospodaření v prvních dvou letech byl samozřejmě zahrnut do rozpočtu v následujícím

roce. I přes tuto skutečnost bylo hospodaření od roku 2011 schodkové. V následující tabulce je uvedeno složení třídy financování.

Tab. č. 24: Složení financování (v tis. Kč)

Financování	2009	2010	2011	2012
Kr. přijaté půjčené prostředky		9 926,00	7 522,19	35 001,35
Uhrazené splátky kr. přij. půjč. prostř.	-2 300,00	-9 926,00		-1 470,37
Změna stavu kr. prostř. na BÚ	2 145,35	-1 737,98	-265,46	1 524,23
Dl. přijaté půjčené prostředky		12 913,00	3 497,34	2 112,98
Uhrazené splátky dl. přij. půjč. prostř.	-3 328,00	-14 341,00	-1 428,00	-1 513,76
Oper. z pen. účtů nemající char. př. a výd. vlád. sekt.	67,39	212,44	22,87	131,51
CELKEM	-3 415,26	-2 953,54	9 348,94	35 785,94

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

V roce 2009 nebylo hospodaření města zatíženo žádným novým úvěrem. V této době město splácelo jen úvěry z předchozích let. Jednalo se o krátkodobý úvěr na vybudování skládky v Českých Hamrech, který byl v roce 2009 splacen a o dlouhodobý úvěr, který byl poskytnut již v roce 2006 ve výši 10 mil. Kč a sloužil městu na financování revitalizace Náměstí T. G. M. Tento úvěr je splácen ve všech letech analyzování částkou 1.428 tis. Kč a bude splácen i v letech příštích. V roce 2010 byl poskytnut městu krátkodobý úvěr ve výši 9.926 tis. Kč, který sloužil pouze jako překlenovací na revitalizaci ulice Myslbekova a byl splacen po obdržení dotace v ten samý rok. Ve stejném roce si město půjčilo dlouhodobý úvěr ve výši 12.913 tis. Kč, který sloužil na financování rekonstrukce ulice Boženy Němcové a byl také splacen tentýž rok po obdržení dotace.

V roce 2011 byly městu uděleny další úvěry. Dlouhodobý úvěr ve výši 3.497,34 tis. Kč na financování zateplení školských budov. Ve stejném roce byl obdržen ještě úvěr krátkodobý ve výši 7.522,19 tis. Kč jako překlenovací úvěr na financování společného souměstí Vejprty – Bärenstein. V posledním analyzovaném roce byl čerpán úvěr na revitalizaci Kostelního náměstí a další etapu výstavby společného souměstí. Oba úvěry byly poskytnuty jako krátkodobé ve výši 35.001,35 tis. Kč. Dlouhodobý úvěr ve výši 2.112,98 byl čerpán na dokončovací práce zateplení školských budov.

Ukazatel provozního salda vyjadřuje, zda běžné příjmy města stačily na pokrytí všech běžných výdajů. Do běžných příjmů se započítávají daňové příjmy, nedaňové příjmy a neinvestiční dotace.

Tab. č. 25: Provozní saldo v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

ř.	Provozní saldo	2009	2010	2011	2012
1	Daňové příjmy	30 055,45	30 256,50	27 828,12	27 440,55
2	Nedaňové příjmy	9 436,83	7 919,86	8 579,16	8 642,20
3	Neinvestiční dotace	10 974,17	14 396,48	19 282,15	4 975,07
4	Běžné příjmy (1+2+3)	50 466,45	52 572,84	55 689,43	41 057,82
5	Běžné výdaje	47 780,73	46 987,98	51 080,19	41 868,90
6	Provozní saldo	2 685,72	5 584,86	4 609,24	-811,08

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Z výpočtu běžného salda hospodaření v předchozí tabulce vyplývá, že městu v prvních třech letech analýzy stačily běžné příjmy na pokrytí běžných výdajů. Průměrně v letech 2009 – 2011 tvořily běžné příjmy nad běžnými výdaji přebytek ve výši 4.293 tis. Kč. V posledním roce byl ukazatel provozního salda záporný, běžné příjmy tedy byly nižší, než běžné výdaje. Nižší byly ovšem pouze o 811 tis. Kč.

Ukazatel kapitálového salda naopak vyjadřuje, zda městu postačovaly kapitálové příjmy na pokrytí kapitálových výdajů.

Tab. č. 26: Kapitálové saldo v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

ř.	Kapitálové saldo	2009	2010	2011	2012
1	Kapitálové příjmy	8 101,58	7 028,71	3 612,29	5 908,13
2	Investiční transfery	7 132,46	30 542,41	25 617,33	28 716,48
3	Kapitálové příjmy (1+2)	15 234,04	37 571,12	29 229,62	34 624,61
4	Kapitálové výdaje	14 504,50	40 203,44	43 187,80	69 599,48
5	Kapitálové saldo	729,54	-2 632,32	-13 958,18	-34 974,87

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Kapitálové příjmy byly dostatečně vysoké na pokrytí kapitálových výdajů pouze v prvním roce. To vyjadřuje i skutečnost, že v tomto roce nebyl rozpočet města zatížen žádným úvěrem. Ve všech následujících letech byl ukazatel kapitálového salda záporný, výdaje byly tedy vyšší než příjmy. Toto dokazuje i tabulka č. 24, kde jsou zobrazeny poskytnuté úvěry. Ve všech těchto letech byly poskytnuty jak krátkodobé, tak i dlouhodobé úvěry.

4.4 Zadluženost

Ukazatel dluhové služby vyjadřuje, jakou část peněžních prostředků město vydává na splácení jistin a úroků v poměru k pravidelným příjmům, což jsou třídy daňových a

nedaňových příjmů a dále položky přijatých dotací souhrnného finančního vztahu. Ukazatel tedy hodnotí, zda je město schopné splácet své dluhy.

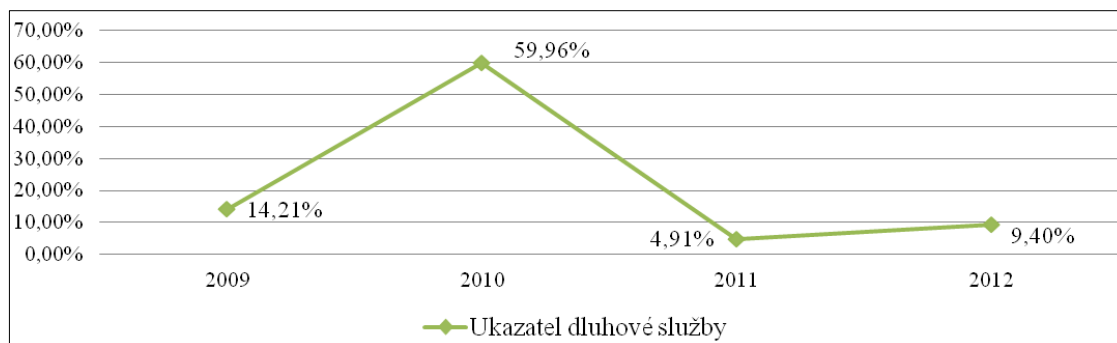
Dle doporučení ministerstva financí by ukazatel dluhové služby neměl překročit hodnotu 30%. Pokud je tato hodnota překročena opakovaně, může ministerstvo předat seznam obcí překračujících doporučené procento finančním ústavům a tím zamezit půjčování dalších peněžních prostředků konkrétním obcím. (Provazníková, 2009)

Tab. č. 27: Ukazatel dluhové služby v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč)

ř.	Dluhová služba	Vysvětlivky	2009	2010	2011	2012
1	Daňové příjmy	Třída 1	30 055,45	30 256,50	27 828,12	27 440,55
2	Nedaňové příjmy	Třída 2	9 436,83	7 919,86	8 579,16	8 642,20
3	Př. dotace souhrnného finanč. vztahu	4112 + 4212	2 025,90	3 131,20	2 642,40	2 314,20
4	Dluhová základna	ř.1 + ř.2 + ř.3	41 518,18	41 307,56	39 049,68	38 396,95
5	Úroky	Položka 5141	273,51	499,24	251,56	565,47
6	Splátky jistiny a dluhopisů	8xx2 a 8xx4	5 628,00	24 267,00	1 428,00	2 984,12
7	Splátky leasingu	Položka 5178			237,36	60,16
8	Dluhová služba	ř.5 + ř.6 + ř.7	5 901,51	24 766,24	1 916,92	3 609,75
9	Ukazatel dluhové služby	ř.8 děleno ř.4	14,21%	59,96%	4,91%	9,40%

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování, Provazníková, 2009

Obr. č. 14: Ukazatel dluhové služby v letech 2009 - 2012

Zdroj: Účetní výkazy města Vejprty, vlastní zpracování

Město Vejprty doporučenou hodnotu překročilo pouze v roce 2010. To bylo způsobeno krátkodobým úvěrem ve výši takřka 10 mil. Kč, který sloužil jako překlenovací úvěr na investiční akce města a splátkami dlouhodobého úvěru ve výši 14.341 tis. Kč. Krátkodobý úvěr byl však ještě tentýž rok splacen z obdržené dotace. V následujících letech je tento ukazatel pod hraniční hodnotou. Pochopitelně s rostoucím počtem úvěrů v roce 2012 roste i ukazatel zadluženosti. Díky úvěrům, které si musí město brát na realizaci projektů a které jsou následně splaceny z poskytnuté dotace, je ukazatel

zadluženosti výrazně zkreslený. Lze tedy říci, že město zadlužené není a nehrozí mu žádná rizika spojená s neschopností splácet.

4.5 Shrnutí a výhled na další rozpočtové období

Celkové příjmy města se mezi lety výrazně liší. To je dáno především přijatými dotacemi, které se každoročně mění a které tvoří v posledních třech letech zhruba polovinu všech příjmů. Při sestavování rozpočtu je tendence příjmy podhodnocovat, výjimku tvoří pouze rok 2013.

U daňových příjmů je patrná klesající tendence. V druhé polovině analyzovaných let došlo ke snížení přibližně o 3 mil. Kč díky poklesům příjmů, které plynou z daní. Tento pokles byl způsoben především stále menším procentním číslem, kterým se Vejprty podílejí na části celostátního hrubého výnosu daní. Příjmy z místních poplatků se pohybovali v rozmezí od 2.300 tis. Kč do 2.700 tis. Kč. Příjmy ze správních poplatků se v prvních třech letech výrazněji neměnily, změna nastala v posledním roce. V roce 2012 totiž město již nevydávalo např. občanské průkazy. Co se týče plánovatelnosti, byly příjmy ve všech letech naplánovány s odchylkou maximálně 4%.

Nedaňové příjmy dosahovaly nejvyšší hodnoty v prvním roce. V následujícím roce poklesly o 1,5 mil. Kč a v dalších letech nepatrně rostly. Oproti příjmu v prvním roce byly ale stále nižší. Ve všech letech byly příjmy při sestavování rozpočtu podhodnocovány.

Kapitálové příjmy se podařilo naplánovat nejlépe v roce 2012. V předchozích letech se skutečná výše příjmů velmi lišila od plánovaných hodnot. Příjmy byly v prvním roce nejvyšší a v následujících dvou letech klesaly. Růst začaly opět až v roce 2012, přesto byly stále menší než na začátku sledovaného období.

Hodnota dotací byla v prvním roce nejnižší. V následujících dvou letech se hodnota zvýšila a město čerpalo dotace v hodnotě téměř 45 mil. Kč. V posledním roce hodnota poskytnutých dotací klesla, přesto tvořila téměř polovinu všech příjmů. Některé dotace byly přislíbeny v průběhu rozpočtového období, a tak byla třída při sestavování rozpočtu podhodnocována. Výjimku tvoří rok 2012, v tomto roce se přesunulo čerpání dotace na společné souměstí Vejprty – Bärenstein do následujícího roku.

Celkové výdaje ve všech letech rostly. V roce 2012 dosahovaly hodnoty o 72% vyšší, než v prvním roce analyzování. I přes tuto skutečnost však nelze říci, že město plýtvá svými prostředky. Nárůst totiž spočíval v kapitálové části výdajů.

Běžné výdaje se pohybovaly na hodnotě v rozmezí od 42 mil. Kč do 51 mil. Kč. Patrná je však klesající tendence. Výjimku tvoří pouze rok 2011, kdy byly běžné výdaje nejvyšší z důvodu rostoucích neinvestičních transferů. V posledním roce byly běžné výdaje za sledované období nejnižší. V tomto roce město přestalo vyplácet sociální dávky, jejichž vyplácení přešlo na úřady práce. Ostatní seskupení položek běžných výdajů měly tendenci nepatrně růst.

Naopak výdaje kapitálové se každým rokem zvyšovaly. Město v posledních letech vynakládá nemalé prostředky na svůj vzhled, rozvoj a především na zkvalitnění poskytování statků a služeb pro své občany. To lze na první pohled ve městě také postřehnout. Na většinu investičních akcí byly poskytnuty dotace.

V prvních dvou letech hospodařilo město s přebytkem, zlom nastal v roce 2011, kdy město začalo hospodařit se schodkovým rozpočtem. Schodek se v následujícím roce ještě více prohloubil. Většina prostředků plynula z poskytnutých úvěrů. Ukazatel zadluženosti se pohyboval ve třech letech nízko pod doporučenou hodnotou. Výjimku tvoří rok 2010, kdy byla velká část peněžních prostředků vynaložena na splátky. I přes tuto skutečnost však nelze říci, že by město Vejprty bylo zadlužené či by mu hrozila nějaká rizika spojená se zadlužeností, jelikož je ukazatel zkreslen revolvingovými úvěry apod., které jsou následně celé splaceny z poskytnutých dotací.

V příloze C je v tabulce zobrazen návrh rozpočtu na rok 2013. Návrh se v některých částech velmi liší od rozpočtu za rok 2012. Jsou naplánovány vyšší příjmy o 47 mil. Kč a výdaje o 31 mil. Kč nižší. Rozpočet je tedy sestaven jako přebytkový a očekává se přebytek ve výši 42.699 tis. Kč.

Pro rok 2013 platí novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Novela s sebou přináší pro město Vejprty pozitivní změny. V § 4 odst. 1 byly navýšeny některé procentní části, kterými se obce podílejí na celkovém hrubém výnosu daní. Změny proběhly v těchto písmenech:

„b) podíl na 20,83 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,

c) podíl na 22,87 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,

d) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),

e) podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d).

f) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a v § 3 odst. 1 písm. a),“ (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, § 4 odst. 1)“ (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, § 4 odst. 1, znění pro rok 2013)

Došlo také ke změně výpočtu procenta pro jednotlivé obce, kterým se každá podílí na části celostátního hrubého výnosu daní. Pro poměr dle počtu obyvatel se zvýšil koeficient z 0,03 na 0,10, pro poměr násobku postupných přechodů se snížil koeficient z 0,94 na 0,80. Přibyl ještě poměr podle počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí. Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů se také zvýšily. Na základě těchto skutečností bude městu přiděleno vyšší procento, kterým se podílejí na daňových výnosech obcí. Pro rok 2013 činí procento 0,020682% (v roce 2012 činilo 0,017308). (Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, znění pro rok 2013)

V návrhu rozpočtu se tedy oproti roku 2012 zvýšily daňové příjmy o 6 mil. Kč. Vzhledem k velmi dobré plánovatelnosti daňových příjmů lze tuto výši opravdu očekávat.

Nedaňové příjmy mají v sestaveném rozpočtu o 2 mil. Kč nižší hodnotu. Předchozí čtyři roky dokazují obtížnou plánovatelnost nedaňových příjmů, a tak lze očekávat, že skutečná hodnota se bude více či méně lišit.

Zajímavá je hodnota kapitálových příjmů. V návrhu rozpočtu dosahují hodnoty 42.508 tis. Kč, což je téměř o 36,6 mil. Kč více než v roce 2012. Většina prostředků je

naplánována jako příjem z prodeje ostatních nemovitostí. Kapitálové příjmy jsou ovšem také obtížně plánovatelné a je tedy možné, že skutečná výše bude nižší.

Přijaté dotace se očekávají ve výši 40.236,9 tis. Kč, což je o 7 mil. Kč více, než v předchozím roce. Zde se očekává především vyplacení dotace na realizaci společného souměstí v roce 2012 a části dotace na realizaci sanace potoka, obě akce by měly být v roce 2013 dokončeny.

Běžné výdaje jsou naplánovány o 1,7 mil. Kč nižší než v roce 2012, úspora se očekává u neinvestičních transferů veřejnoprávním subjektům, především transferů pro Služby města Vejprty, které dostávaly ze všech příspěvkových organizací nejvíce prostředků.

V sestaveném rozpočtu jsou kapitálové výdaje o 29,4 mil. Kč nižší než v předchozím roce. Většina prostředků jsou v seskupení položek investičních nákupů. Město tedy v roce 2013 očekává méně investičních akcí. Dokončena by měla být poslední etapa realizace společného souměstí Vejprty – Bärenstein.

5. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jakým způsobem město Vejprty hospodaří, v jaké výši plynou městu prostředky a na co tyto prostředky město Vejprty vynakládá. Odhalit silné a slabé stránky města a případně uvést návrhy na zlepšení. Analyzované období bylo od roku 2009 do roku 2012.

Z vypracované analýzy je patrné, že město Vejprty nakládá se svými prostředky hospodárně. Snaží se o prospěch místních občanů pomocí zvyšování kvality statků a služeb a stará se i o svůj budoucí rozvoj.

Silnou stránkou města v hospodaření jsou bezpochyby přijaté dotace. Ty v posledních letech činily zhruba polovinu všech příjmů. Je tedy zřejmé, že město je velice úspěšné v podávání žádostí o dotace. S jejich pomocí byly realizovány téměř všechny investiční projekty a tím se změnil jak vzhled města, tak také kvalita poskytování veřejných statků a služeb. Negativa mohou ovšem být v nejistotě těchto prostředků, tzn. rizikovost prostředků. Město může pochybit při realizaci některého projektu a poskytnuté dotace vracet nebo mu plánované dotace nemusejí být poskytnuty a tím může dojít ke zrušení některého z plánovaných projektů. Některá města raději plánované projekty financují pomocí úvěru nebo projekt odkládají, dokud nebudou mít potřené finanční prostředky. Dle mého názoru si ale Vejprty při žádostech o dotace doposud vedly velice dobře a proto není důvod v žádostech nepokračovat.

Pokud opomineme poskytnuté překlenovací úvěry na financování projektů, na které bude získána dotace až po skončení realizace, není hospodaření města zatíženo žádnými úvěry.

Rozhodně silnou stránkou hospodaření je skutečnost, že výdaje na běžný provoz města jsou hrazeny vlastními příjmy.

Město se v posledních letech potýká se snižováním počtu obyvatel a vysokou nezaměstnaností. Z tohoto důvodu by bylo dobré, aby se město pokusilo nalákat investory na své území, popř. do blízkého okolí. Mnoho obyvatel musí jezdit za prací do větších měst, jako jsou Kadaň, Klášterec nad Ohří či Chomutov. V těchto městech jsou vybudovány průmyslové zóny. Někteří se tedy rozhodnou odstěhovat se do jiného města kvůli práci. Jedním ze způsobů nalákání nového zaměstnavatele do města by mohl být prodej pozemků či nemovitostí za zvýhodněnou cenu. Nejenom, že by město získalo

finanční prostředky za prodej nemovitostí, ale také by se snížila nezaměstnanost na území města a mohlo by dojít k přílivu nových obyvatel. To by se dále promítlo např. v daňových příjmech ve formě příjmu z daní či místních poplatků.

Město poskytuje nemalé prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím. V případě Základní školy, mateřské školy a praktické školy je pochopitelné poskytování příspěvků, jelikož přítomnost škol je v zájmu města. Více než polovina poskytovaných prostředků je však vyplácena Službám města Vejprty. Dle mého názoru by se sama organizace měla snažit získávat více finančních prostředků z vlastní hospodářské činnosti a snížit tak závislost na příjmech z městského rozpočtu. Poskytované příspěvky by také mohla napomoci snížit nově zřízená společnost Správa a údržba zeleně, s.r.o., která převezme plnění některých činností od Služeb města Vejprty.

Další slabší stránkou města je plánovatelnost rozpočtu. Skutečný rozpočet se v některých případech od plánovaného, někdy i od upraveného, velmi liší. Zde se jedná především o nedaňové a kapitálové příjmy. Mělo by být kladeno více pozornosti při plánování těchto příjmů a mohlo by se tyto příjmy také pokusit navýšit.

Celkově lze hospodaření města hodnotit pozitivně. Silné stránky hospodaření převyšují stránky slabé. Významnou částí hospodaření jsou již zmíněné dotace, díky kterým se může město dále rozvíjet. Do budoucna lze doporučit i nadále pokračovat v dosavadním způsobu hospodaření.

6. Seznam tabulek a obrázků

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Velikostní struktura obcí v České republice k 1.1.2012	12
Tab. č. 2: Plnění rozpočtu příjmů (v tis. Kč)	34
Tab. č. 3: Složení příjmů města Vejprty za období 2009 – 2012 (v tis. Kč)	34
Tab. č. 4: Plnění daňových příjmů (v tis. Kč).....	36
Tab. č. 5: Složení daňových příjmů (v tis. Kč).....	36
Tab. č. 6: Složení příjmů z daní (v tis. Kč).....	37
Tab. č. 7: Složení svěřených daní (v tis. Kč)	37
Tab. č. 8: Složení sdílených daní (v tis. Kč).....	38
Tab. č. 9: Složení místních poplatků (v tis. Kč)	40
Tab. č. 10: Složení ostatních příjmů (v tis. Kč)	40
Tab. č. 11: Plnění nedaňových příjmů (v tis. Kč).....	41
Tab. č. 12: Složení nedaňových příjmů (v tis. Kč)	42
Tab. č. 13: Plnění kapitálových příjmů (v tis. Kč).....	43
Tab. č. 14: Složení kapitálových příjmů (v tis. Kč).....	44
Tab. č. 15: Plnění přijatých dotací (v tis. Kč).....	46
Tab. č. 16: Složení přijatých dotací (v tis. Kč)	46
Tab. č. 17: Plnění rozpočtu výdajů (v tis. Kč)	48
Tab. č. 18: Složení výdajů města Vejprty za období 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	49
Tab. č. 19: Plnění běžných výdajů (v tis. Kč).....	50
Tab. č. 20: Složení běžných výdajů (v tis. Kč).....	50
Tab. č. 21: Plnění kapitálových výdajů (v tis. Kč)	52
Tab. č. 22: Složení kapitálových výdajů (v tis. Kč).....	52
Tab. č. 23: Saldo rozpočtu v letech 2009 - 2012 (v tis. Kč)	54

Tab. č. 24: Složení financování (v tis. Kč)	55
Tab. č. 25: Provozní saldo v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	56
Tab. č. 26: Kapitálové saldo v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	56
Tab. č. 27: Ukazatel dluhové služby v letech 2009 – 2012 (v tis. Kč).....	57

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Složení příjmů rozpočtů obcí a DSO v roce 2011	19
Obr. č. 2: Složení výdajů rozpočtů obcí a DSO v roce 2011	26
Obr. č. 3: Mapa Vejprty a přilehlého okolí.....	28
Obr. č. 4: Znak města Vejprty.....	29
Obr. č. 5: Vývoj počtu obyvatel v letech 2003 - 2013.....	31
Obr. č. 6: Složení příjmů města Vejprty v letech 2009 – 2012.....	35
Obr. č. 7: Složení nedaňových příjmů	42
Obr. č. 8: Složení kapitálových příjmů	44
Obr. č. 9: Složení přijatých dotací	47
Obr. č. 10: Složení výdajů města Vejprty v letech 2009 – 2012	49
Obr. č. 11: Složení běžných výdajů	51
Obr. č. 12: Složení kapitálových výdajů.....	53
Obr. č. 13: Saldo rozpočtu (v tis. Kč)	54
Obr. č. 14: Ukazatel dluhové služby v letech 2009 - 2012.....	57

7. Seznam použitých zkratk

apod.	a podobě
atd.	a tak dále
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
FO	fyzické osoby
např.	například
PO	právnícké osoby
ROP	Regionální rada regionu soudržnosti
tj.	to je
tzn.	to znamená
VHP	výherní hrací přístroj

8. Seznam použité literatury

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu: teorie a praxe*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Transparency International - Česká republika, 2008, 94 s. ISBN 978-808-7123-065.

PEKOVÁ, Jitka a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Hospodaření a finance územní samosprávy: teorie a praxe*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-726-1086-4.

PEKOVÁ, Jitka a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru: teorie a praxe*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010* [online]. 2012 [cit. 2013-04-10]. ISBN 978-80-905421-0-5. Dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/prirucka/prirucka-pro-clena-zastupitelstva-obce-1.aspx>

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Zákon č. 388/1992 Sb., o dani z nemovitosti

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (o rozpočtovém určení daní)

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Malý lexikon obcí ČR 2012. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/publ/1302-12-r_2012

Mapy Google. *Mapy Google* [online]. 2013 [cit. 2013-04-21]. Dostupné z: <https://maps.google.com/>

Město Vejprty. *Město Vejprty* [online]. 2013 [cit. 2013-05-01]. Dostupné z: <http://www.vejprty.cz/index.php>

Státní závěrečný účet a hospodaření územních rozpočtů za rok 2011. In: *Veřejná správa online* [online]. [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6553036>

9. Seznam příloh

Příloha A: Příjmy a výdaje rozpočtů obcí a DSO ČR v roce 2011

Příloha B: Přehled vývoje inkasa uvedených daní v ČR v letech 2008 – 2012

Příloha C: Návrh rozpočtu na rok 2013

Příloha A: Příjmy a výdaje rozpočtů obcí a DSO ČR v roce 2011

Příjmy rozpočtů obcí a DSO ČR v roce 2011

Příjmy	2011	%
Daňové příjmy	141901,4	52%
Nedaňové příjmy	29525,3	11%
Kapitálové příjmy	8836,4	3%
Přijaté transfery	93842,9	34%
CELKEM	274106	100%

Zdroj: Státní závěrečný účet a hospodaření územních rozpočtů za rok 2011. In: *Veřejná správa online* [online]. [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6553036>

Výdaje rozpočtů obcí a DSO ČR v roce 2011

Výdaje	2011	%
Běžné výdaje	194733,7	71%
Kapitálové výdaje	80269,4	29%
CELKEM	275003,1	100%

Zdroj: Státní závěrečný účet a hospodaření územních rozpočtů za rok 2011. In: *Veřejná správa online* [online]. [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6553036>

Příloha B: Přehled vývoje inkasa uvedených daní v ČR v letech 2008 – 2012

Daň (v mil. Kč)	2009	2010	2011	2012
Daň z přidané hodnoty	253 612	269 547	275 394	278 231
Daň z příjmů právnických osob	110 543	114 746	109 312	120 461
Daň z příjmů vyb. srážkou	19 189	19 298	19 848	20 781
Daň silniční	4 795	5 100	5 187	5 206
Daň dědická	88	87	78	71
Daň darovací	162	138	4 279	3 368
Daň z převodu nemovitostí	7 809	7 453	7 362	7 660
Ost. příjmy, odvody, pok. a popl.	3 784	3 487	3 109	3 039
DPFO - podnikatelů	5 565	7 987	2 939	3 261
DPFO ze záv. činnosti	111 042	111 842	119 373	119 787
Daň z nemovitostí	6 361	8 747	8 568	9 541
Odvod z elektřiny ze slun. záření			5 939	6 403
Odvod z loterií §41b odst.1				1 287
Odvod z loterií §41b odst.2,3,4				4 649
C E L K E M	522 950	548 432	561 388	583 746

Zdroj: Údaje z výběru daní. In: Finanční správa [online]. [cit. 2013-04-11].

Dostupné z: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/13879.html?year=0>

Příloha C: Návrh rozpočtu na rok 2013

Návrh rozpočtu	2013
Příjmy z daní	28 903,00
Příjmy z místních poplatků	2 973,00
Příjmy ze správních poplatků	184,00
Ostatní příjmy	1 504,00
Daňové příjmy	33 564,00
Příjmy z vlastní činnosti a odvody	4 665,00
Přijaté sankční platby a vratky	174,00
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku	1 851,00
Nedaňové příjmy	6 690,00
Příjmy z prodeje pozemků	704,00
Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí	39 290,00
Příjmy z prodeje ostatních hmotných dlouhodobých majetků	2 514,00
Kapitálové příjmy	42 508,00
Neinvestiční dotace	2 436,90
Investiční přijaté transfery	37 800,00
Přijaté dotace	40 236,90
Výdaje na platy a pojištění	11 270,00
Neinvestiční nákupy	13 174,90
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	560,00
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům	14 531,00
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	415,00
Ostatní neinvestiční výdaje	161,00
Běžné výdaje	40 111,90
Investiční nákupy	39 418,00
Nákup akcií a majetkových podílů	200,00
Investiční transfery	181,00
Investiční půjčené prostředky	389,00
Kapitálové výdaje	40 188,00
Krátkodobé přijaté půjčené prostředky	15 083,00
Uhrazené splátky krátkodobých přijatých půjčených prostředků	-56 076,00
Operace z pen. účtů nemající charakter příj. a výd. vlád. sektoru	-1 706,00
Financování	-42 699,00

Zdroj: Návrh rozpočtu na rok 2013, vlastní zpracování

Abstrakt

TŘEČEK, M. *Finanční hospodaření města Vejprty*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 68 s., 2013

Klíčová slova: město, finanční hospodaření, rozpočet, příjmy, výdaje

Bakalářská práce se zabývá finančním hospodařením města Vejprty. Cílem práce je pomocí analýzy příjmů a výdajů města odhalit silné a slabé stránky hospodaření a na základě zjištěných skutečností navrhnout případné návrhy na zlepšení.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V části teoretické je definována územní samospráva a obec jako základní článek územní samosprávy. Dále je definován rozpočet obce a jeho příjmová a výdajová stránka. Praktická část začíná stručným přiblížením analyzovaného města. Následuje samotná analýza hospodaření v letech 2009 až 2012. Analýza se zaměřuje na příjmy, výdaje a financování rozdělené na třídy dle rozpočtové skladby. Analyzována je i zadluženost města. Nakonec je nastíněn schválený rozpočet na rok 2013 a poukázáno na změny. V závěru jsou navržena některá doporučení na zlepšení.

Abstract

TŘEČEK, M. *Financial management of the town Vejprty*. Bachelor thesis. Pilsen: The Faculty of Economics WBU in Pilsen, 68 p., 2013

Key words: town, financial management, budget, income, costs

The bachelor thesis is focused on the financial management of Vejprty town. The main purpose is to find out the strongest and weakest sides of the town financial management by using its income and cost analysis. Furthermore on the base of these detected information to suggest possible proposals for prospect on the financial side.

Thesis is divided into theoretical and practical parts. Firstly, the theoretical part describes local government and the town as the basic element of a local government. The goal of the second part is to define the town budget and its incomes and costs. This part begins by introducing the analysed town followed by particular analysis between the years 2009 and 2012. The analysis is focused on the income, costs and financing which is divided according to budget structure. The town indebtedness is also included in this part. Eventually, there is an approved budget for the year 2013 accompanied by changes. Proposal for changes are summarized in the conclusion.